

Egyik napról a másikra kiürítették a víkendtelepi fedett uszodát

Lebontják a sáttortetős szerkezetet

Fotó: Nagy Tibor

Nagy felháborodást keltett a városlakók, de elsősorban az edzők, sportolók és a szülők körében a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal azon lépése, hogy lebontja a víkendtelepi sátrat, amelyben az olimpiai méretű úszómedence működik, és ahol, a járványhelyzet beálltaig, naponta mintegy félezer gyermek tanult úszni, illetve edzett. A napokban a sátrat kiürítették, a felszerelést kihordták, anélkül, hogy erről az érintett sportklubokat, az edzőket előzőleg értesítették volna. Miután napok óta terjed a sátor lebontásának híre a közösségi médiában, és petíciót is kezdeményeztek a létesítmény megmentése érdekében, hétfőn délelőttre hívta össze a polgármesteri hivatal a sportklubok képviselőit.

Kész tények elé állították az edzőket

Hegedűs Krisztina, a Torpi MS sportklub edzője, aki részt vett hétfőn a polgármesteri hivatal által összehívott találkozón, lapunk érdeklődésére elmondta, az érintett edzők hivatalosan hétfőn értesültek arról, hogy lebontják a víkendtelepi ballont. Mint mondta, a hivatal a magas üzemeltetési költségekkel, valamint azzal magyarázta ezt a lépését, hogy már nem biztonságos a sáttortetős szerkezet. Az edző szerint szóban biztosították őket arról, hogy a nyári idényre előkészítik és a sportklubok rendelkezésére bocsátják az immár kifedett olimpiai méretű medencét, és biztosítják a szükséges feltételeket ahhoz, hogy ott meg tudják tartani az úszótanfolyamokat, edzéseket, megígérték, hogy megoldják a medence vizének a melegítését és a világítást, hogy esténként is lehessen edzeni.

Menyhárt Borbála

(Folytatás a 4. oldalon)

A kormány elfogadta a vészhelyzetre vonatkozó törvénytervezetet

A kormány elfogadta a vészhelyzetre vonatkozó törvénytervezetet – közölte a kabinet hétfői ülését követően Ionel Dancă, a miniszterelnöki kancellária vezetője. Dancă szerint a tervezet rendelkezései nagyrészt olyan kérdésekre vonatkoznak, amelyeket „a rendkívüli állapotban szabályoztak, és amelyek folytatásáról a vészhelyzet alatt a parlament által elfogadott törvény fog rendelkezni”. A jogszabálytervezetet elküldték a parlamentnek, amelynek sürgősségi eljárással kellene megtárgyalnia azt.

A tervek szerint a szükségállapotot május 15-étől váltja a vészhelyzeti állapot.

A vészhelyzet alatt kötelező lesz a maszkviselés a közlekedési eszközökön, a nyilvános zárt helyeken, az üzletekben és a munkahelyeken – többek között ez is szerepel a szükségállapot megszűnésével érvénybe lépő vészhelyzeti szabályozó törvénytervezetben, amelyet hétfőn fogadott el a kormány.

A miniszterelnöki kancellária vezetője, Ionel Dancă szerint a vészhelyzet ideje alatt érvényben marad az az előírás, miszerint az egészségügyben versenyvizsga nélkül is alkalmazni lehet új munkaerőt. A hatóságok ugyanakkor továbbra is maximálhatják a gyógyszerek, oltások, fertőtlenítőszeres és más egészségügyi eszközök és anyagok árát.

A kormány által hétfőn elfogadott, a vészhelyzet idejére vonatkozó szabályokat tartalmazó törvénytervezet lehetővé teszi az étel és ital forgalmazását házhoz szállítással és úgynevezett drive-in értékesítéssel – közölte Ionel Dancă.

A miniszterelnöki kancellária vezetője rámutatott, a vészhelyzet idején is felfüggeszhető a kereskedelmi központokban működő cégek tevékenysége.

Az intézkedés alól kivételt képezhetnek az elektromos és elektronikai cikkek forgalmazásával foglalkozó cégek, amennyiben vállalják a termékek házhoz szállítását; a kereskedelmi központban működő azon vállalkozások, amelyek közvetlen külső bejárattal rendelkeznek; valamint a szépségszalonok, ruhamosodák, fogászati rendelők, szemüvegvásztatók és egyebek.

Az ötven főnél több alkalmazottat foglalkoztató közintézményeknek és állami vállalatoknak több időpontot kell megszabniuk a munkaidő elkezdésére és befejezésére. Ionel Dancă szerint a vészhelyzet ideje alatt és az azt követő 90 napon érvényben maradnak a kollektív munkaszerződések.

A tervezet értelmében az intézmények és hatóságok versenyvizsga nélkül alkalmazhatnak személyzetet a koronavírus-járvány elleni küzdelemmel kapcsolatos munkakörökben.

(Folytatás a 3. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Aláírták a finanszírozási szerződést

A Dózsa György utca korszerűsítésére a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal és a Központi Regionális Fejlesztési Ügynökség 5,6 millió eurós (25,5 millió lejes) finanszírozási szerződést írt alá. A vissza nem térítendő támogatást a 2014–2020-as Regionális Operatív Program keretében hívták le.

2.

„Értékelni fogjuk a pillanatot, amikor újra együtt lehetünk”

Ugyanakkor olyan állapotot élünk, amelyben nem tudunk tervezni. Május 15-e után biztos nem fogunk visszajönni dolgozni, nem úgy néz ki, hogy lehetne.

5.

Egyetembörze diákszemmel

A Csíkszeredai Középiskolások Diáktanácsa azt a célt tűzte ki, hogy megismerteti a különböző szakokat, mindezt diákszemmel, hiszen az általuk szervezett egyetembörzén diákok tartanak előadásokat azokról a szakokról, ahol tanulnak.

6.

Aktuális Vészhelyzet?!

Mózes Edith

Nukleáris robbanás a politikában! Tervezet az RMDSZ törvényen kívül helyezésére! Románia áttérhet a kiutasításokra – hirdette vasárnap öles címekekkel egy magát gazdaságinak meghatározó központi lap. A bombahír szerint a Népi Mozgalom Pártjának egyik szenátora törvénytervezetet készít, amivel „rendet terem” Romániában, és véget vet „az RMDSZ káros hatásának”, amely szerinte csak egy civil szervezet, de „kormányokat állít és buktat meg”, és amelytől neki személyesen hányingere van. „Ezeket az útonállókat Budapest tette az RMDSZ élére, csak viszálykodni tudnak.” Ezért törvényen kívül kell helyezni, azokat pedig, akik autonómiáról beszélnek, ki kell utasítani az országból. A honatya figyelmezteti a „mongolokat”, akiknek egyetlen céljuk a területi, etnikai, adminisztratív autonómia megteremtése, hogy Románia „független és oszthatatlan nemzetállam”.

A bejelentést rengeteg kommentár követte, ahogy az már a közösségi oldalakon szokás. Legtöbbjük „természetesen” támogatja az ötletet, és alig várja, hogy Románia minél hamarabb megszabaduljon „a magyar szponoktól”.

Ahogy ilyenkor történik, megint előkerült a mese, miszerint Kovásznán „megaláztak” valakit, nem szolgálták ki egy üzletben, mert nem beszélt magyarul. Majd arra kéri a szóban forgó szenátort,

(Folytatás a 3. oldalon)

MÁJUS

12., kedd
A Nap kel
5 óra 52 perckor,
lenyugszik
20 óra 46 perckor.
Az év 133. napja,
hátravan 233 nap.

IDŐJÁRÁS
Változó idő
Hőmérséklet:
max. 17°C
min. 4°C

Isten éltesse!

Ma PONGRÁC, holnap IMOLA és SZERVÁC napja.
IMOLA: újabb névadás a növény-nemzetség nevéből. A régi magyar imola szó jelentése mocsár, hínár.
SZERVÁC: a latin Servatius név rövidülése, jelentése: a megmentett.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2020. május 11.

1 EUR	4,8295
1 USD	4,4610
100 HUF	1,3813
1 g ARANY	243,9362

Korszerűsítik Marosvásárhelyen a Dózsa György utcát Aláírták a finanszírozási szerződést

Fotó: Nagy Tibor

A Dózsa György utca korszerűsítésére a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal és a Központi Regionális Fejlesztési Ügynökség 5,6 millió eurós (25,5 millió lejes) finanszírozási szerződést írt alá. A vissza nem térítendő támogatást a 2014–2020-as Regionális Operatív Program keretében hívták le.

Mezey Sarolta

A finanszírozási szerződést Dorin Florea polgármester és Simion Crețu, a Központi Regionális Fejlesztési Ügynökség igazgatója írták alá. A támogatás értéke 25,5 millió lej, viszont a beruházás összértéke 31,8 millió lej. A különbözetet a helyi költségvetésből fedezik.

Cél: a fenntartható közlekedés

A projekt célja a város fő ütőerének a korszerűsítése, konkrétan: a Dózsa György utcán külön forgalmi sávot alakítanak ki a tömegközlekedési eszközöknek, ami Marosvásárhely esetében egyelőre csak buszokat jelent. Ezzel gördülékenyebbé válik a tömegközlekedés a város legforgalmasabb útján. Az európai alapokból a Regionális Operatív Program keretében megpályázott összeget a 4. prioritási tengely 4.1 célkitűzését szem előtt tartva hagyták jóvá, amely előírja a megyeközpontokban a fenntartható közlekedést elősegítő és a szén-dioxid-kibocsátást csökkentő fejlesztéseket.

Busz- és kerékpársávot alakítanak ki

A beruházás révén 3,87 kilométeren korszerűsítik az utat, járdákat és zöldövezetet építenek ki. A Bodoni utca és a Győzelem tér közötti szakaszon két-két sáv marad, de csúcsidőben – 7–9 és 14–17 óra között – a külső sávban a buszok éveznek majd elsőbbséget.

A Termés és a Bodoni utca közötti szakaszon két-két 3,5 méter széles sáv a gépkocsiforgalomé lesz, egy külön 3 méter széles sávban kizárólag a buszok közlekednek majd. A járdák szélessége 1,5-5 méter között változik.

A projekt része a biciklit kiépítése is, ennek felülete 1.992 négyzetméter. Hogy milyen hosszú ez a sáv, arra nem kaptunk választ a polgármesteri hivatal szóvivőjétől. Ha a hazai biciklitandardnak megfelelő egy méter szélesre építik, akkor ennek hossza nem éri el még a két kilométert sem, miközben az útfelújítást közel 4 kilométeren tervezik elvégezni.

A projekthez tartozik a Dózsa György utca egyes mellékutcainak felújítása is, amely több mint 100 ezer négyzetméter útfelületet jelent.

Korszerűsítik a közvilágítást is

Az út teljes hosszán biztosítják a felhajtókat, a bejárásokat, az úttest és a járdák, valamint a biciklitak között megmarad a 2.176 négyzetméternyi zöldövezet. Ugyancsak a projekt keretében korszerűsítik a közvilágítást, kábelcsatornákat helyeznek el, és a gyalogtérjárókhoz világítótesteket szerelnek fel.

A projekt kivitelezési határideje 2023 decembere.

Megyei hírek

Szünetel a jogi tanácsadás

A koronavírus-járvány elleni óvintézkedésként továbbra is szünetel szerkesztőségünkben a jogi tanácsadás. A helyzet alakulása függvényében időben értesítjük olvasóinkat a legközelebbi alkalomról, amikor jogi ügyeikkel Molnár Loránd ügyvédhez fordulhatnak.

Ingyeninternet Segesvár közterületén

Segesvár sikeresen pályázott az Európai Bizottság Wifi4EU programjára, melynek keretében 225 romániai település egyenként 15.000 eurót kap nyilvános, vezeték nélküli internethálózat kialakítására. Ovidiu Dumitru Mălăncrăvean polgármester a napokban írta alá a kivitelezésre a szerződést. Eszerint a város 26 pontján – 12 kültéri és 14 beltéri helyen – szerelnek fel routereket. Az elkövetkezőkben a turisztikai övezetben – egyebek mellett a vár, az Octavian Goga, a Múzeum téren, az Óratoronynál –, a turisztikai információs központnál, a városi könyvtárnál, a H. Oberth tér Egyesülés (Unirii) parkjában, az 1918. December úton, illetve a segesvári kórház bizonyos részlegein (szülészet, gyermekgyógyászat, sürgősségi, belgyógyászat) lehet majd térítésmentesen internetezni. Mostanáig nem volt ilyen szolgáltatás Segesvár közterületein.

A székely ember együtt születik a fával

Kovácsna Megye Tanácsa és a Kovácsna Megyei Művelődési Központ szervezésében május 14-én, csütörtökön 20 órától az intézmény Facebook-oldalán (<https://www.facebook.com/cultcov.ro>) levéltik dr. Kinda István néprajzkutató és Simon József filmes szakember három rövid néprajzi dokumentumfilmjét, amelyek különleges háromszéki feldolgozási eljárásokat és termékeket mutatnak be. A nézők a 19. század óta zsindelezéséről híres Gelence, a csernatonai Haszmann-faragóiskola és Csomakörös sajátos hagyományvilágába, az utolsó mesteremberek által őrzött mindennapjaiba nyerhetnek bepillantást. A dokumentumfilmek a Hagyományos székelyföldi népi mesterségek – revitalizálás digitalizálás és népszerűsítés által című, Norvégia, Liechtenstein és Izland által finanszírozott pályázat részeként készültek.

A varázsfurulya – premier előtti vetítés

A Székelyföldi Legendárium rajzfilmsorozatának új részében nagyapó ifjú legényként tűnik fel, Zete és Rika pedig megismeri Firtos várának és a Likaskőnek a történetét, amelyben nagyapó varázsfurulyájának is fontos szerep jutott. A premier előtti vetítésre május 13-án, szerdán 19.30-tól kerül sor a Legendárium Facebook-oldalán.

Az erdő álma – meghosszabbították a határidőt

A Debreceni Nagyerdőért Természetvédelmi és Kulturális Egyesület ötödik alkalommal írta ki és bonyolítja a magyarországi és határon túli magyar tannyelvű általános és középiskolák diákjait megcélzó pályázati programját. Minden évben arra kéri a gyermekeket, hogy írják le a természetben tapasztalt élményeiket a felhívás tartalmának figyelembevételével, versben, prózában, mesében. Idén Az erdő álma címmel várják az írásokat, a járványügyi helyzet miatt a beküldési határidőt április 16-ról június 15-re módosították. Korcsoportok: 6–9 év, 10–14 év, 15–19 év, kategóriák: vers, próza és mese. Minden korcsoportban és kategóriában az első hat helyen végzett diákok díjazza a zsűri, melynek elnöke Halász Judit Kossuth- és Jászai-díjas színművész. Bővebb információk a www.nagyerdoertegyeseulet.hu honlapon.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

A Communitas Alapítvány alkotói ösztöndíjasai – az Erdély TV-ben

Irodalom, vizuális művészetek, zeneművészet, színházművészet, film, televízió, rádió és multimédia kategóriában pályázhattak idén is a 35 évnél fiatalabb romániai magyar alkotók a Communitas Alapítvány ösztöndíjára. Míg hagyományosan évente 38 fiatalot támogatnak, idén öt kate-

góriában 151 pályázó közül választották ki a 39 nyertes alkotóművészt.

A Kultúrceppben a tavalyi év néhány nyertesével beszélget Kányádi Orsolya műsorvezető kedden este fél 9-től az Erdély TV-ben.

Hirdetőink figyelmébe!

A koronavírus-fertőzésveszély miatt kialakult rendkívüli egészségügyi helyzetre való tekintettel felhívjuk hirdetőink figyelmét, hogy hirdetéseket feladhatnak a szerkesztőségben, a nepujas.ro weboldalon levő online felületen is, vagy beküldhetik e-mailen a reklam@e-nepujas.ro címre.

Érdeklődni a 0265/268-854-es vagy 0742-828-647-es telefonszámon, 9–14 óra között.

Hirdessen Maros megye legolvasottabb napilapjában!

NÉPÚJSÁG

Kényelmesen megteheti online is.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroksa, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujas.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujas.ro **E-mail:** nepujas@e-nepujas.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

642357800069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

A kormány elfogadta a vészhelyzetre vonatkozó törvénytervezetet

A jogszabálytervezet felhatalmazza ugyanakkor a hatóságokat, hogy korlátozásokat vezessenek be a légi, vízi, közúti és vasúti szállítást illetően, az országos vészhelyzeti bizottság határozataival összhangban.

A vészhelyzetet szabályozó törvénytervezettel módosul a szabálysértések rendszere is, oly módon, hogy összhangban legyen a 2001/2-es kormányrendelet előírásaival.

„A törvénytervezet értelmében a szabálysértések rendje összhangba került a 2001/2-es kormányrendelet előírásaival, mivel az 1999/1-es rendelet alapján megszabott rendszer sérlette az alkotmányt” – jelentette ki Ionel Dancă.

A törvénytervezet azt is szabályozza, hogy miként kell kezelni a fizetéseketelenségi eljárásokat a vészhelyzet idején, mondta még Dancă. (Agerpres)

Magyar Levente: gyűlöletkeltésre alkalmasak Klaus Iohannis nyilatkozatai

Kifejezetten alkalmasak a gyűlöletkeltésre Klaus Iohannis román államelnök magyarságot érintő közelmúltbeli kijelentései – mondta Magyar Levente, a magyar Külügyminisztérium parlamenti államtitkára hétfőn az Országgyűlés külügyi bizottságában. A testület egyhangúlag állásfoglalást fogadott el, amelyben rögzítették, hogy elítélik a román államelnök kisebbségellenes nyilatkozatait, és egyértelműen elkötelezték magukat az autonómia intézménye mellett.

Magyar Levente kiemelte: szász kisebbségi származása okán mindenki reménykedve tekintett Iohannis elnöksége elé, a romániai magyar kisebbség első és második körben is jelentős számban szavazott rá. Felidézte a román államelnök közelmúltbeli nyilatkozatait, amelyekben a szociáldemokrata pártot Erdély magyaroknak történő átjátszásával vádolta meg, miközben a kormány hősi harcra folytat a koronavírus ellen. Megjegyezte, hogy mindeközben a politikus magyarul közönte a szociáldemokrata pártot.

Az államelnök azt az álláspontot hangoztatta, hogy aki a magyarokkal tárgyal és magyar ügyekben nem a leghatározottabban elutasító, az hazaáruló. Magyar Levente összegzése szerint Klaus Iohannis nyilatkozatai nem értékelhetők csupán belpolitikai retorikai fogásnak, annak messzemenő következményei lehetnek, és kifejezetten alkalmasak a gyűlöletkeltésre. Románia 2020 derekán a legmagasabb szinten tűzte zászlajára a kisebbségellenes hangot, ami az elmúlt években nem volt jellemző. Kitért arra a román „hagyományra” is, hogy ha baj van, akkor a magyar kártya mindig alkalmas, hogy a közvélemény figyelmét elterelje a valós problémákról. Arra lehet számítani, hogy Romániának nagyon komoly gondjai lesznek már idén nyáron – jegyezte meg a külügyi államtitkár. Rossz előjelnek nevezte az elkövetkező hónapokra a történeteket. Szeretnék fejleszteni a román–magyar kapcsolatokat, de arról nem mondanak le, hogy a külföldi magyar kisebbséget segítsék, és megvédjék ezt a közösséget mindenfajta támadástól – mondta.

Németh Zsolt bizottsági elnök jelezte: egy román bizottság is napirendre veszi a kérdést, a szociáldemokraták támogatásával előreláthatólag a jövő héten. A bizottsági elnök sajnálatának adott hangot, hogy az elmúlt évek pozitív eredményei egy ilyen vihar áldozatává esnek. Úgy látta: Romániának egy-

szerre kétféle vírussal kell megküzdenie, az új típusú koronavírusal, és a régi típusú, sovinszta vírussal. Új vírusfordozó jelent meg a román államelnök személyében – fogalmazott Németh Zsolt, aki szerint a történetek azt a kockázatot hordozzák magukban, hogy a kisebbségek helyzetében a mostani status quóról hátrányos elmozdulás várható.

Kitért arra is, hogy (a 2019-ben újraválasztott) Iohannis semmilyen érdemi, alkotmányos eredményt nem tud felmutatni. Megjegyezte: Románia nagyon érzékenyen követi, hogy Magyarország mikor kerül nemzetközi nyomás alá.

Magyar Levente elmondta: pontosan látja mindenki, mi történik, de nem szólalnak meg, mert az a hagyomány, hogy „hagyják főni” a problémákat. Az államtitkár az Európa Tanács hallgatóságát az egyik leggyalázatosabbnak tartotta az ügyben.

Megjegyezte: a járványkezeléssel összefüggésben voltak kedvező momentumok, de az a benyomása, hogy a román fél keresi azokat a pontokat, amelyekre fel lehet fűzni a narratívát, micsoda veszélyt jelent a magyar politika.

Nem bonyolódott levelezésbe a román külügyi tárcával ez ügyben, megszólalt a kormányfő és a külügyminiszter egyaránt – jelezte további felvetésre. Szerinte a korábbi esetekkel összefüggő jelenségről van szó.

A bizottság állásfoglalást fogadott el a témában. Németh Zsolt az ülés után elmondta: úgy vélik, az autonómia minden félnek egyaránt érdeke, és szemmel láthatóan egyre szélesebb együttműködés alakul ki. Felkéri a román államelnököt, ne akadályozza, hanem segítse az egyetértés kialakítását. Az állásfoglalásban elkötelezik magukat a román–magyar együttműködés folytatása mellett, úgy gondolják: együttműködésre vannak ítélve, Romániának Magyarország a nyugati kapuja, az erdélyi magyarság jogi helyzetén túl is számtalan közös érdekünk van. Nagyon felelőtlen magatartás az államelnök részéről, hogy pont most teszi kockára az együttműködést. Megjegyezte: a járvány elleni küzdelemben nagyon jó volt az együttműködés a két ország között. A bizottsági elnök jelezte: az állásfoglalást eljuttatja a román partnerbizottságoknak, az alsó- és felsőház külügyi bizottsági elnökének, az Európa Tanács főtákarához, a parlamenti közgyűlés elnökéhez, az Európai Parlament külügyi bizottságának elnökéhez, az EBESZ-hez és a NATO-hoz. (MTI)

Az SZNT elnöke bízik abban, hogy folytatódhat az aláírásgyűjtés

A Székely Nemzeti Tanács (SZNT) elnöke bízik abban, hogy május közepén döntés születik arról: egy „pótlólagos időben” újra elindulhat az európai nemzeti régiók védelmében indított uniós aláírásgyűjtés.

Izsák Balázs az M1 aktuális csatorna vasárnap esti műsorában arról beszélt: bár összegyűlt az egymillió aláírás, a szükséges hét uniós ország közül csak három – Magyarország, Románia és Szlovákia – lépte át a küszöböt.

Elmondta: most az Európai Bizottság döntésére várnak a hosszabbításról. Azért kérelmezték, hogy folytatódhasson a kezdeményezés, mert a koronavírus-járvány miatt nemcsak a papíralapú gyűjtés, de a más országokkal való kapcsolattartás is nehezzé vált számukra.

Az európai polgári kezdeményezéshez szükséges aláírásokat egy évig lehet gyűjteni, de ezáltal legalább két hónapot vesztek a járvány miatt – mondta.

Alkotmányossági kifogást emelt az államfő az online oktatás jogi keretét megszabó törvény ellen

Alkotmányossági kifogást emelt hétfőn Klaus Iohannis államfő az ellen a törvény ellen, amely szerint szükségállapot vagy ostromállapot esetén online folytatódhat az oktatás a romániai óvodákban, iskolákban és egyetemeken.

A parlament április 23-án küldte el a törvényt Iohannisnak kihirdetésre. A 2011/1-es tanügyi törvényt módosító jogszabály megszabja az online oktatás jogi keretét, elfogadásával azonban sérült a kétkamarás parlament elve – állítja az alkotmánybíróknak küldött beadványában az államfő. Mint rámutat, a Szociáldemokrata Párt (PSD) 28 szenátora által kezdeményezett tervezet eredeti formájában az elemisták teljesítményének értékelési módján változtatott volna. A képviselőház ebben a formában fogadta el hallgatóságosan a

tervezetet, az azt döntő házként tárgyaló szenátus viszont ezt az előírást törölte, és helyére bevezetett öt új cikkelyt, amelyek az eredeti tervezetben szereplőtől teljesen eltérő területet szabályoznak, és amelyeket a képviselőház nem vitathatott meg, ezért sérült a kétkamarás parlament elve – magyarázza.

Az államfő szerint a jogszabály sérti az alkotmány 78. cikkét is, amely a törvények hatályba lépését szabályozza. A jogszabály előírásai szerint a módosítások a Hivatalos Közlönyben való megjelenés napjától számítva érvényesek, holott az alaptörvény leszögezi, hogy „a törvényt közzé kell tenni Románia Hivatalos Közlönyében, és az a közzétételének időpontjától számított három nap múlva vagy a szövegben előírt későbbi időpontban lép hatályba” – érvel Iohannis. (Agerpres)

Ország – világ

Nőtt a fertőzöttek száma

A legutóbbi tájékoztatás óta 226 új koronavírusos megbetegedést igazoltak Romániában, és ezzel 15.588-ra nőtt a fertőzöttek száma – közölte hétfőn a Stratégiai Kommunikációs Csoport (GCS). A fertőzöttek közül 7245-öt gyógyultnak nyilvánítottak és kiengedtek a kórházból, 255 beteget ápolnak az intenzív osztályon. Ez idáig 972 halálos áldozata volt a koronavírusnak Romániában. (Agerpres)

Esedékes lenne a vesztegár feloldása

Változatlanul Suceava megyében és Bukarestben van a legtöbb koronavírusos beteg, 3272, illetve 1519 – derül ki a Stratégiai Kommunikációs Csoport (GCS) hétfői tájékoztatásából. Ugyanakkor Suceaván a lakosság számarányához képest jelentősen csökkent a koronavírus-fertőzöttek száma, így már esedékes lenne a vesztegár feloldása – jelentette ki Ionel Lungu, a város polgármestere. Lungu szerint május 5-én még 402 igazolt fertőzött volt a városban, ami 8-ára 284-re csökkent, azaz ezer lakosra számítva a fertőzöttek aránya 3,14-ről 2,22-re mérséklődött. A polgármester arra számít, hogy a május 15-ével bevezetendő lazítások Suceavára is érvényesek lesznek. (Agerpres)

Megszüntetett hatósági felügyelet

Megszüntette a bukaresti törvényszék a Sorina Pintea ellen elrendelt hatósági felügyeletet. A volt egészségügyi minisztert vesztegetés elfogadása miatt állította bíróság elé a korruptióellenes ügyészség (DNA). A törvényszék döntése nem végleges, a DNA még megfellebbezheti azt a fővárosi ítéletét. Sorina Pintea ellen április 30-án emeltek vádat az ügyészek vesztegetés elfogadása miatt. A DNA szerint Pintea – aki a vizsgált tettek elkövetésekor a nagybányai megyei sürgősségi kórház menedzsere volt – 2019 decembere és 2020 februárja között egy közvetítő révén 10.000 eurót és 120.000 lejt kért és kapott egy cégtől, két részletben. A nyomozók szerint Pintea február 28-án vette át a 120.000 lejt a kórházban levő irodájában, ekkor érték tetten. A volt egészségügyi minisztert február 29-én előzetes letartóztatásba helyezték, március 6-án azonban a bukaresti ítéletábra döntése nyomán szabadon engedték, és 60 napra hatósági felügyelet alá helyezték. (Agerpres)

Országos vizsgák közös rendelettel

Az oktatási, illetve az egészségügyi miniszter közös rendelete, valamint az országos vészhelyzeti bizottság határozata alapján szervezhetik meg az iskolák az országos vizsgákat – közölte a miniszterelnöki kancellária vezetője, Ionel Dancă. Hangsúlyozta, a közoktatásban továbbra is online folyik a tanítás, „azokban az esetekben pedig, amikor erre nincs mód, a hatóságoknak kötelességük biztosítani a szükséges felszereléseket azon tanulók számára, akiknek nincs hozzáférésük a technológiához”. Az országos vizsgák előkészítése az országos vészhelyzeti bizottság határozatait, valamint az oktatási és egészségügyi miniszter közös rendelete alapján történik – áll még a tervezetben. Az edzőtáborok, edzések és sportversenyek szervezését a sport-, valamint az egészségügyi miniszter közös rendeletével szabályozzák, az országos vészhelyzeti bizottság határozatait alapján. (Agerpres)

Aktuális

Vészhelyzet?!

(Folytatás az 1. oldalról)

siessen a projekttel, mert „közben a magyarok is dolgozhatnak”. Más meg attól lenne boldog, ha nem látta többé magyar feliratokat, minden legyen kizárólag román.

Le a kalappal! Egy egész nemzet támogat! Brávó! A lehető leggyorsabban meg kell szavazni! – ilyen és ehhez hasonlóak a kommentárok, miközben 15 ezer fölött van a koronavírus fertőzöttek száma az országban.

Tény, hogy az Erdélyt elszakító magyarok mítosza nem új keletű. Több évszázados múltja van a „viszik Erdélyt” szemléletnek, amely mindig ott motoszkál a „jó” román fejekben, és időről időre robban, mint például 1990 márciusában Marosvásárhelyen, és azóta is minden választási kampányban.

Agasztó, hogy az államfőnek, aki első megválasztása óta folyamatosan kampányban van, és rögeszmésen támadja a PSD-t, a világiárvány kellős közepén jutott eszébe, hogy „amíg ő elnök, nem lesz Romániában autonómia”. És talán az sem mellékes, hogy az uniós szerver rejtélyes okokból gyakran vált működés-képtelenné a nemzeti régióért folyó aláírásgyűjtés végső hajrájában.

Mindenesetre május 15. után vészhelyzetre „szelidül” a szükségállapot. Am – miután az államelnök megadta az alaphangot – a soron következő választási kampányok okozhatnak igazi vészhelyzetet.

Lebontják a sátor tetős szerkezetet

Fotó: Nagy Tibor

(Folytatás az 1. oldalról)

Az időszávról is egyeztettek, a sportkluboknak ugyanis fontos, hogy ne csak néhány óráig használhassák a nyári idényben a medencét. Ám arra a kérdésükre, hogy miután lejár ez az időszak, igénybe vehetik-e a Mircea Birău fedett uszodát, amíg elkészül a Május 1. strand helyén épülő új olimpiai méretű medence, a sportklubok képviselői nem kaptak konkrét választ – tette hozzá Hegedűs Krisztina. Mint mondta, a sátor tetős szerkezetet le kell bontani, ugyanis mintegy tíz évvel ezelőtt ideiglenesen helyezték üzembe, amíg elkészül a Május 1. strand helyére tervezett olimpiai méretű medence. Ezen a téren azonban évekig nem történt semmiféle előrelépés, a Május 1. strandon a munkálatoknak a tavaly fogtak neki, az eredeti határidő a befejezésére augusztus vége volt, de novemberig meghosszabbították. A szöveg szerint a víkendtelepi sátor tetős szerkezet jótállási határideje lejárt, az úszótanfolyamokat már nem lehetne

Költséges, nem biztonságos

Cosmin Blaga, a polgármesteri hivatal sajtóosztályának vezetője tegnap lapunk érdeklődésére elmondta, Marosvásárhely polgármestere már a tavaly közölte, hogy a sátor tetős szerkezetet le kell bontani, ugyanis mintegy tíz évvel ezelőtt ideiglenesen helyezték üzembe, amíg elkészül a Május 1. strand helyére tervezett olimpiai méretű medence. Ezen a téren azonban évekig nem történt semmiféle előrelépés, a Május 1. strandon a munkálatoknak a tavaly fogtak neki, az eredeti határidő a befejezésére augusztus vége volt, de novemberig meghosszabbították. A szöveg szerint a víkendtelepi sátor tetős szerkezet jótállási határideje lejárt, az úszótanfolyamokat már nem lehetne

biztonságos körülmények között megtartani, ugyanakkor nagyok az üzemeltetési költségek, évente 1,2 millió lejbe kerül a fenntartása. A sajtószóvivő a tanácsosokat okolta, hogy nem szavazták meg a ballon fenntartására kért összeget.

A tanácsosokat sem értesítették

A marosvásárhelyi tanács RMDSZ-frakciója hétfőn beadványt nyújtott be a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatalhoz, amelyben tiltakozik a víkendtelepi medence felszámolása ellen. *Csiki Zsolt* városi tanácsos, az RMDSZ frakcióvezetője megkeresésünkre elmondta, nem érti, hogy miért járt el így a hivatal, hiszen sem a tanácsosokat, sem a sportklubokat, sem az edzőket nem értesítették arról,

hogy elkezdtek a ballon kiürítését. Csiki Zsolt hozzátette, csütörtök óta ő maga is többször próbálta telefonon elérni, magyarázat végett, a Maros Sport- és Szabadidőközpont igazgatóját, Ioan Cîrcut, de nem sikerült sem neki, sem tanácsoskollégáinak, sem pedig az érintett edzőknek.

Csiki Zsolt cáfolta a hivatal azon álláspontját, miszerint a tanácsosok nem szavazták meg a víkendtelepi fedett uszoda üzemeltetéséhez a pénzt. Mint mondta, februárban a helyi tanácsban megszavazták a Maros Sport- és Szabadidőközpont vezetésére által igényelt egész évi

költségvetést, éppen azért, hogy elkerüljék a tavalyihoz hasonló helyzetet, amikor a büdzsé kiegészítéskor kellett további összegeket megszavazni a fedett létesítmény fenntartására.

A tanácsos határozottan állítja, ha el is készül a Május 1. strand helyén az olimpiai méretű medence, a ballonnak meglesz a létjogosultsága, hiszen nagy az igény az úszásoktatás iránt, alternatívaként továbbra is jól ki lehetne használni. Például a profi úszók edzhetnének az új létesítményben, a gyerekeknek tartandó tanfolyamoknak azonban továbbra is helyet adhatna a ballon.

Dorin Florea a város úszósportjának csendes gyilkosa

Marosvásárhely polgármestere önmagát is fölülmutatta azzal, hogy a járványt kihasználva, alattomosan, anélkül, hogy bárkit is tájékoztatott volna, elrendelte a Víkendtelepen lévő ballon lebontását.

Látva a szülők és edzők felháborodását, hétfőn 11 órára személyes találkozóra hívta őket a polgármesteri hivatalba, ahelyett, hogy mindenki által követhető módon, az interneten szervezett volna valós közmeghallgatást.

Az RMDSZ marosvásárhelyi frakciója értetlenül áll a polgármester döntése előtt. Nemrégiben még tanácsadóival közösen a vízi sportok megmentőjeként akarták magukat feltüntetni. Igazunk volt akkor, amikor azt mondtuk, hogy képmutatás, amit tesznek.

Az RMDSZ és a tanácsosok minden évben megszavazták a Víkendtelep és a hozzá tartozó ballon fenntartásához szükséges pénzösszeget. Májusig egyetlen alkalommal sem jelezték a nyilvánosságnak, hogy gond lenne ennek finanszírozásával. Továbbá

hétfőn az RMDSZ frakciója beadvánnyal fordult a város polgármesteréhez, magyarázatot követelve döntéséért, valamint kértük a ballon azonnali újra üzembe helyezését.

Dorin Florea nemcsak a fedett medence tekintetében rendkívül felelőtlen, hanem orvosként járványügyi szempontból is, hiszen 20 embert csődített össze a polgármesteri hivatalba, pusztán azért, hogy zárt ajtók mögött félemlítse meg az érintetteket, nem tartva be a távolságtartásra vonatkozó előírásokat.

Bízunk benne, hogy az állam illetékes hatóságai elvégzik a szükséges kivizsgálást.

Az RMDSZ marosvásárhelyi frakciója szerint a ballonnal akkor is szükség van, ha befejezik és átadják a Május 1. strand helyére épülő olimpiai uszodát, hiszen a víkendtelepi fedett medence fontos szolgáltatást biztosít a város lakosságának.

Az RMDSZ marosvásárhelyi frakciója

Közös EP-állásfoglalás a Schuman-nyilatkozat 70. évfordulójára A második világháború óta a legnehezebb kihívás

2020-ban a hagyományos Európa-napi fesztiválok helyett az online térben várta programjaival az érdeklődőket. A múlt szombaton virtuális nyílt napot tartottak a brüsszeli intézményben, hogy a szolidaritás szellemében a válság idején is együtt ünnepeljék az Európa-napot.

Mózes Edith

Az Európai Parlament elnöke és a képviselőcsoportok elnökei az alábbi nyilatkozatot tették a Schuman-nyilatkozat május 9-i, hetvenedik évfordulója alkalmából:

„A Schuman-nyilatkozat hetvenedik évfordulójának megünneplésére olyan pillanatban kerül sor, amikor Európa a második világháború vége óta a legnehezebb kihívással néz szembe: a koronavírus-járvány miatt egészségügyi, gazdasági és társadalmi válsággal kell megbirkóznunk.”

A Schuman-nyilatkozat, amely az Európai Unió alapjait fektette le, egyedülálló és őszinte szándék vezérelte politikai folyamatot indított útjára a béke és jólét megteremtése, az európaiak életének jobb tétele érdekében. A Schuman-nyilatkozat már hetven éve megfogalmazta: „Európát nem lehet egy csapásra felépíteni, sem pusztán valamely közös terv kialakításával integrálni. Konkrét eredmények révén fog felépülni, csak ezek által érhető el a tényleges szolidaritás”.

1950. május 9-én, a hidegháború által jellemzett nemzetközi helyzetben Robert Schuman nyilatkozata jelentette a közösségi Európa létrejöttéhez vezető első lépést

Az a lépésről lépésre haladás vezetett el ahhoz az unióhoz, amelyet ma ismerünk. Az európai projekt célja a kezdetektől fogva egy politikai és gazdasági közösség felépítése volt. Ez a közösség a közös európai történelemből fakadó olyan értékeken alapszik, mint a szolidaritás, a nyitottság, a szabadság, a tolerancia, az egyenlőség a sokféleségben és a jogállamiság tiszteletben tartása.

Jean Monnet, a Schuman-nyilatkozat szerzője szerint „az emberek nem változnak meg, hacsak a szükség rá nem kényszeríti őket, és a szükség csak válságok idején érzékelik”.

Minden válság lehetőség arra, hogy előbbre lépünk

„A mostani nehézségek rávilágítanak arra a sürgős feladatunkra, hogy megtaláljuk: hogyan váljon hatékonyabbá, demokratikusabbá és polgárközelibbé az Európai Unió. Az elmúlt hetven évben a világ drámai módon megváltozott, és az Európai Unió szerepe fontosabbá vált, mint valaha. Az újonnan kialakuló geopolitikai rendszerben és az éghajlati vészhelyzet idején az Európai Uniónak el kell fogadnia az azzal járó felelősséget, hogy a közösség a stabilitás és a béke, a jogállamiság, a fenntarthatóság és a multilaterális globális hajtóerejévé vált.

A válság fájdalmas tanulsága, hogy az unió még mindig befejezetlen, és a szolidaritás megszervezésének vagy az alapvető jogok és a jogállamiság elleni támadások elhárításának kudarca egyáltalán nem csak elméleti viták tárgya.”

Óriások vállán állunk

„Ezért az európai intézményeknek és a tagállamoknak a jelenlegi egészségügyi, társadalmi, gazdasági, biztonsági és intézményi kihívásokra adott válaszlépései nem maradhatnak el a Schuman-nyilatkozat politikai célkitűzései mögött. Meg kell erősíteniünk és el kell mélyíteniünk az Európai Unió demokratikus legitimitását, és biztosítaniunk kell, hogy szakpolitikái és irányítói egy teljes körű európai parlamenti demokrácia keretében az európai polgárokat képviseljék.

Eljött az idő, hogy Európa jövőjéről az európai polgárok és minden érintett részvételével folytassunk átfogó vitát, kialakítsuk azt az uniót, amelyben együtt szeretnénk élni, és megegyezünk az európaiakkal azokról a politikai alapokról, amelyekre támaszkodva helyre tudjuk állítani az európai kontinentet. A jövőbeli közös eredményeink megvalósításának alapfeltétele a szolidaritás.”

A konferencia Európa jövőjéről a megfelelő fórum

„Továbbra is úgy véljük, hogy a régóta tervezett, egész Európára ki-

terjedő konferencia Európa jövőjéről a megfelelő fórum e cél eléréséhez. Ezt a konferenciát mihamarabb össze kell hívni. A fórumnak egyértelmű javaslatokkal kell előállnia, amelyeket az európaiakat egy valódi párbeszéd keretében megszólítva, közösen dolgoznunk ki. A javaslatok alapján kerülhet sor az unió átfogó reformjára, amelynek eredményeképpen az unió a közös európai érdeket szem előtt tartva hozhat majd döntéseket, és hatékonyabbá, egységesebbé, demokratikusabbá, önállóbbá és ellenállóképesebbé válhat.

A Parlament már korábban megfogalmazott álláspontja mellett kiállva tudomásul vesszük, hogy a Bizottság szerint a konferencia folyamatáról, koncepciójáról, felépítéséről, időzítéséről és hatóköréről a három intézménynek közösen kell megállapodnia. Ezért kérjük a Tanácsot, hogy jusson megegyezésre a konferenciával kapcsolatos álláspontjáról.

A 75 éven át tartó összefogás és béke miatti örömünk mellett nem feledkezhetünk meg arról, hogy a szolidaritás nem ér véget határainknál. A világháború emlékeztet minket, hogy a más nemzetekkel való közös munka mennyire fontos, ha közös kihívásokat és válságokat kell kezelünk. A jövő útját a nemzeti egoizmushoz való visszatérés helyett jelentse a nemzetközi partnerekkel a kölcsönös méltányosság és megértés jegyében szorosan együttműködő, erősebb és még integráltabb Európai Unió.

(Forrás: az Európai Parlament Magyarországi Kapcsolattartó Irodája)

Mit tanulnak tovább?

Egyetemörze diákszemmel

Az egyetemválasztás komoly fejtörést okoz a fiataloknak, hiszen sokan nem tudják, hogy milyen szakon tanuljanak tovább. Ez azért is van így, mert sok esetben nem világos számukra, hogy mit is „takar” a szak. Bár vannak olyan rendezvények, ahol ismertetik az egyetem oktatási kínálatát, ezeken tanárok beszélnek, akik az esetek többségében más-képpen látják a dolgokat, mint a diákok. A Csíkszeredai Középiskolások Diáktanácsa azt a célt tűzte ki, hogy megismerteti a különböző szakokat, mindezt diákszemmel, hiszen az általuk szervezett egyetemörzén diákok tartanak előadásokat azokról a szakokról, ahol tanulnak. Az esemény online zajlik május 11–15. között, minden délután 14-től 18 óráig. Az eseményen 33 diák fog előadást tartani. Az egyetemörzéről Keresztes Szabolcs-Rolandot, a Csíkszeredai Középiskolások Diáktanácsának titkárát kérdeztük.

Nagy-Bodó Szilárd

– *Hogyan született meg az egyetemörze ötlete?*

– A Csíkszeredai Középiskolások Diáktanácsát tavaly októberben alapítottuk újra, és azon gondolkodtunk, hogy milyen rendezvényeket lehetne szervezni, amelyek sok fiatalot érdekelnek. Arra a következtetésre jutottunk, hogy mindenkit érdekel a jövője, hogy milyen pályát választ, milyen egyetemre megy. Ezt nagyon sokak még nem döntötték el. Ezért gondoltunk az egyetemörzére. Élőben szeretnénk volna megszervezni, de a jelenlegi helyzet miatt csak online lehetséges. Ám ez nem rossz hír, hiszen így az egész országból csatlakozhatnak érdeklődők.

– *Hogyan épül fel az esemény programja?*

– Úgy néz ki, hogy május 11–15. között minden délután több egyetemista fog előadást tartani, bemutatja azt a szakot, ahol maga is tanul. Az előadások hossza körülbelül 30 perc, a Zoom platformon lehet követni őket.

– *Hány órától kezdődnek az előadások?*

– Úgy ütemeztük be, hogy ne legyen túl korán, de későn sem. A délutáni órákban lesz 14 órától 18 óráig, felosztva félórákra. Lesznek rövid szünetek is, hogy az előadók is fel tudjanak készülni, és a nézőknek se legyen megerhelő, ha több előadást akarnak végigkövetni.

– *Véleményed szerint mennyire fontos, hogy a középiskolások betekintést nyerjenek a felsőoktatási*

Keresztes Szabolcs-Roland, a Csíkszeredai Középiskolások Diáktanácsának titkára

intézmények működésére?

– Ez nagyon fontos. Én magam is sokat gondolkodom a jövőmről. Fontos, hogy a középiskolások halljanak egy beszámolót az egyetemről, feltérképezzék, hogy az adott szakon mit tanulnak, és mi ott a lényeges. Egy iskolabörzét szeretnénk megvalósítani egyetemi szinten is. Reméljük, hogy az előadások segítségével a diákok jobban eligazodnak, felismerik, hogy milyen szakirány felé vonzódnak.

– *Miért diákokat kértetek fel az előadások megtartására?*

– Két okból, ami szerintünk nagyon fontos. Egyrészt fontosnak tartottuk, hogy az előadás minél közvetlenebb legyen. Ezért gondoltunk diákokra, és nem tanárookra. A diákokat ismerjük, és bízunk abban, hogy ha diák tart diáknak előadást, akkor személyesebb lesz a beszélgetés, és bátrabban tesznek majd fel

kérdéseket a nézők is. A tanároknak az a dolguk – és ezt nagyon jól tesszik –, hogy megpróbálják eladni a szakot, elmondani, hogy miért az a legjobb. A diák is ugyanezt meg tudja tenni, de mégis, más a diák-diák kapcsolat, mint a tanár-diáké. Arra gondoltunk, hogy így nyitabb lehet a beszélgetés. Másrészt pedig az ismeretségi körünkől kerestünk fel embereket, olyanokat, akikben megbízunk. Nagyon örülünk annak, hogy egy idő után más egyeteméről is felkerestek, hogy ők is szeretnék előadást tartani. Úgyhogy ilyen dominóeffektus-szerű történés valósult meg, és így még több egyetemet, még több szakot tudtunk bevonni.

– *Főleg a kolozsvári szakokról hívtatok meg előadó diákokat. Miért?*

– Őszintén szólva nem tartottuk számon, hogy melyik városból hány embert hívunk. Ennek az az oka, hogy az ismerőseink nagy része Kolozsvárra ment továbbtanulni. Kolozsvárt talán azért is választották ennyien, mert mindenki hallott arról, hogy mennyire színes ott a diákélet. Persze vannak olyanok is, akik külföldre mentek, Magyarországra vagy még távolabb. Őket is felkértük, mert nagyon jó betekintést tudnak nyújtani arról, hogy ott milyen az egyetemi oktatás. Más helyekről is próbáltunk előadókat keresni, és nagyon örvendtünk, amikor különböző egyetemokről önként jelentkeztek.

– *Kimaradt a Marosvásárhelyi Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetem. Nem is gondoltatok erre, vagy nem vállalták a diákok?*

– Be kell vallanom, hogy nem térképeztük fel, melyik városban milyen egyetemek vannak és milyen szakok. Nem kaptunk hírt arról, hogy lennének ott diákok az ismerőseink közül. Valószínűleg ezért maradhatott ki, de hogyha onnan is jönnének előadók, nagyon szívesen vennénk, a programba be tudjuk illeszteni. Minden előadóval szívesebb lesz a paletta, és nekünk az is a célunk, hogy országos szinten minél több embernek mutassuk meg, hogy van jövő, meg lehet csinálni, és online még egyszerűbb.

– *Meglátásod szerint melyik szak nevezhető manapság a fiatalok körében?*

Május 11, hétfő:
14:40 Ökológia és természetvédelem
15:20 Képzőművészet-Festészet
16:00 Matematika
16:40 Gyógypedagógia
17:20 Világ és összehasonlító irodalom, angol nyelv és irodalom

Május 12, kedd:
14:00 ICT Software Technology Engineering
14:40 Zeneszerzés
15:20 Mechatronikai mérnök BSc
16:00 Kommunikáció és közkapcsolatok
16:40 Szociológia
17:20 Állatorvosi

Május 13, szerda:
14:00 Informatika
14:40 Koreográfia
15:20 Pszichológia
16:00 Építőmérnöki
16:40 Színházművészet, média

Május 14, csütörtök:
14:00 Jog 1
14:40 Jog 2
15:20 Marketing és Menedzsment
16:00 Gazdasági Informatika
16:40 Orvosi
17:20 Bukaresti egyetem

Május 15, péntek:
14:00 Képzőművészet, Festészet
14:40 Matematika-informatika
16:00 Komparatiztika
16:40 Szabadbölcselet és filozófia
17:20 Román nyelv és irodalom, angol nyelv és irodalom

Egyetemörze program
2020. május 11-15.

A plakát és a program

– Ez nagyon érdekes felvetés, hiszen rengeteg egyetemista és középiskolás diák mesélt arról, hogy mit szeretnének, hova szeretnének menni továbbtanulni. Nem tudok erre konkrét választ adni, hiszen nem létezik recept. Ahány ember, annyi látásmód, annyi szak. Vannak csodás tehetségek a művészetek terén, van aki a programozásban emelkedik ki a társai közül. Mindenki a saját belátása szerint dönt. Ezért csináltuk az egyetemörzét, hogy beszéljenek arról a diákok. Emellett hiszek abban, hogy minden szaknak megvan a varázsa, mindenki rá kell jöjjön, hogy őt mi ragadja meg.

– *Aki esetleg lemarad a beszélgetésekről, lesz lehetősége később valamilyen online felületen meg nézni őket?*

– Természetesen. Úgy csináljuk, mint a sulibörze rendezvényünket, ami szombaton járt le. Van egy csoport, ami nyilvános, megkértük az előadókat, hogy a Zoom platformon mentessék le az előadásokat, hogy tudjuk feltölteni, és újra lehessen

nézni. A sulibörze esetében ez könnyebben ment, hiszen ott élő Facebook-bejelentkezések voltak. Hozzátenném, hogy aki csak utólag tudja megnézni az előadást, de lenne kérdése, tegye fel hozzászólás formájában, az előadók válaszolni fognak.

– *Hogyan látod ennek az eseménynek a jövőjét?*

– Hagyományt szeretnénk teremteni vele, a következő években is szeretnénk megszervezni. Összességében jó és hasznos ötletnek tartjuk, remélhetőleg lesz folytatása. Amikor pedig mi is egyetemisták leszünk, még több embert tudunk bevonni a programba.

– *Milyen előadásokat nézhetnek meg az érdeklődők az online platformon?*

– 33 diák fog különféle előadásokat tartani. Úgy kell elképzelni, mint egy videokonferenciát. A művészeti szakok esetében van rá esély, hogy különböző rajzokat, festményeket vagy akár szobrokat mutassanak be képek segítségével.

Tizennégy órás dokumentumfilm mutatja be a filmtörténet női rendezőit

Tizennégy órás dokumentumfilmben mutatja be a filmtörténet női rendezőit Mark Cousins észak-írországi filmtörténész, dokumentumfilm-rendező.

A produkciót a héten teszi hozzáférhetővé a Brit Filmintézet (BFI) online szolgáltatásán – számolt be róla a The Guardian.

Cousins, aki 2011-ben a filmtörténetről készített 15 órás tévésorozatot The Story of Film: An Odyssey címmel, ezúttal a filmművészet női alkotóival foglalkozott a Women Make Film – A New Road Movie Through Cinema című munkájában. A dokumentumfilmet május 18-tól öt héten át részletekben mutatja be a BFI online szolgáltatása, amely egyúttal az idézett filmrendezőnők számos alkotását is kínálja.

A produkció témákra bontva 40 fejezetben tárgyalja a női filmrendezők munkásságát. Mintegy ezer filmrészlet idézi fel hat kontinens 183 rendezőjének alkotásait az elmúlt 130 évből. Cousins megkérdezi, hogyan készültek a filmek, hogyan alakították a történeteket, és hogyan ábrázolják a filmek az életet, a szeretetet, a politikát, a humort és a halált. „Utazgatás közben, mikor egy-egy országban jártam, mindig megkérdeztem, hogy milyen nagy női rendezők vannak” – idézte fel Cousins. Mint mondta, így talált rá a 86

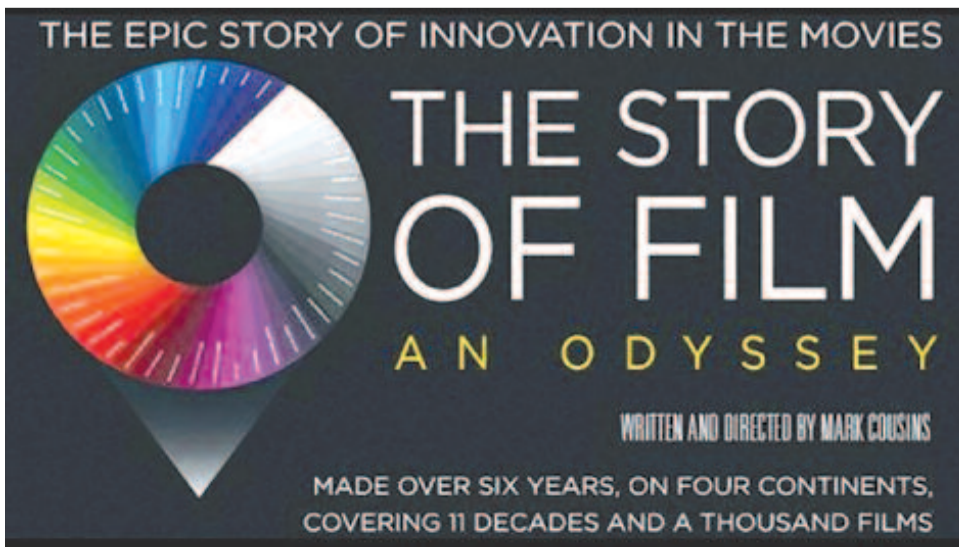
éves Sri Lanka-i rendezőre, Sumitra Periesre is. „Az élete is érdekelt, de ebben a filmben a kameráját, a képeit, a társadalmi és pszichológiai elképzeléseit akartuk bemutatni” – fűzte hozzá.

A magyar rendezők közül Mészáros Márta és Enyedi Ildikó több filmjével is foglalkozik a dokumentumfilm.

Cousinst a kilencvenes évek közepétől ér-

dekelte a női filmesek kérdése, mivel egy dokumentumfilmből készített válogatása ráébredtette, hogy mindössze egy női rendező munkája került a merítésbe.

A dokumentumfilm, melynek narrátorai között van Tilda Swinton és Jane Fonda is, 2019-ben debütált a Torontói Filmfesztiválon (TIFF), s azóta számos ország televíziója megvásárolta. (MTI)

Forrás: IMDb

Európai Filmnapok

Az Európai Filmnapok (DEF) lesz az első fesztivál, amelyet megtartanak Csehországban a járvány miatt elrendelt korlátozó intézkedések feloldása után.

Prágában, Brünnben és Ostravában június 16. és 23. között mintegy harminc európai ország több mint 40 filmjét mutatják be a nagyközönségnek – közölte Michaela Dvoráková, a filmszemle rendezőbizottságának tagja hétfőn Prágában. Ezt követően a nagy érdeklődésre számot tartó filmszemlét több más városban is megtartják. Az idén kiemelt szerepet kapnak a sci-fi, a horror és az avantgárd alkotások a fesztiválon. „Bízom a járványhelyzet javulásában, abban, hogy szinte teljes értékű fesztivált tudunk rendezni. A filmvetítéseket tematikus beszélgetések fogják kísérni cseh szakértőkkel, míg a külföldi vendégekkel virtuális térben tartunk beszélgetéseket” – mondta el Barbora Golatová, a fesztivál igazgatója.

A filmvetítések több tematikus szekcióban zajlanak, amelyek közül általában az európai fesztiválokra díjazott alkotások, valamint a gyermekeknek és az ifjúságnak szánt filmek iránt mutatkozik a legnagyobb érdeklődés. (MTI)

Svájc helyett a Közel-Keleten rendezhetik az országúti kerékpárosok vb-jét

Júniusban döntenek az országúti kerékpárosok svájci világbajnokságának megrendezéséről, amelyet szükség esetén akár a Közel-Keletre is áthelyezhetnek – számolt be a cyclingnews szakportál.

A viadalmak Aigle és Martigny adna otthont szeptember 20. és 27. között, ám a koronavírus-járvány miatt akár további változtatások is életbe léphetnek a nemzetközi szövetség (UCI) nemrég módosított versenynaptárában.

„A világbajnokság a kerékpársport ünnepe, de nem mindenáron. Következtesnek kell lennünk a döntéseinkben, amelyeket meghozunk, és nem lehetünk makacsok” – nyilatkozta a svájci közszolgálati médiában a vb rendezőbizottságának társelnöke. Grégory Devaud szerint június vége előtt döntenek az esemény sorsáról, amelyre halasztás esetén leghamarabb 2026-ban vagy 2027-ben kerülhet sor.

„A jelenlegi formában vagy ősszel rendezünk, vagy soha” – hangsúlyozta. A világbajnokság rendezéséért befolyó bevétel a legjelentősebb az UCI költségvetésében – 2017-ben és 2018-ban mintegy 11 millió svájci frank volt az összeg –, így a szervezőt mindenképpen motivált abban, hogy ne maradjon el ebben az esztendőben.

A Marca című spanyol lap értesülései szerint több közel-keleti ország, így Omán, Katar vagy az Egyesült Arab Emírségek is beugró lehet egy későbbi, novemberi időpontban, amennyiben az eredeti helyszínén nem lenne megvalósítható a vb. Mindhárom országban rendeznek magas minőségű körversenyeket, 2016-ban pedig a katarai főváros, Doha adott otthont a vb-nek.

Nehezíti a helyzetet, hogy a világvjárvány miatt jelentősen átalakított versenynaptár szerint augusztus 1-jén kezdődik az idény, és a vb mellett a három Grand Tour-verseny is helyet kapott benne alig több mint négy hónap alatt.

A tervek szerint a Tour de France-ra augusztus 29. és szeptember 20. között kerül sor, a Giro d'Italia október 3-tól 25-ig tartana, míg a Vuelta a Espana október 20-án venné kezdetét és november 8-án érne véget. Az UCI már a programterv kihirdetésekor jelezte, a járványhelyzet alakulásának függvényében akár újabb átrendezésre is szükség lehet.

Fotó: Cyclingnews

Koronafertőzött játékosok Angliában, Németországban és Portugáliában

Már a harmadik futballista produkált pozitív koronavírus-tesztet az angol élvonalbeli Brighton labdarúgócsapatánál. Németországban egy komplett csapat vonult karanténba, és a portugál bajnokságban is megjelent a vírus.

A Brightonnál márciusban és áprilisban már átesett egy-egy játékos a betegségen, az újabb fertőzés pedig kétszámjegyű teheti a világvjárvány miatt március 13. óta szünetelő Premier League újraindulását. Szombaton a Watford elnöke,

A Premier Ligában szereplő Watford az angol bajnokság újraindításának ellenzői között van. Fotó: Goal.com

Scott Duxbury azt mondta: az angol Premier League húsz klubja közül legalább hat aggasztónak tartja azt a tervet, amely szerint semleges pályákon fejeznék be a szezont. Megfogalmazása szerint a hátralévő kilenc forduló egy torz minibajnokság lenne, amelynek negatív hatásai vitathatatlanok, vagyis a Watford is az ellenzők között van. Az élvonal klubjai hétfőn tanácskoztak a folytatás mikéntjéről.

A német másodosztályú Dynamo Dresden két labdarúgójának is pozitív lett a koronavírus-tesztje, ezért az egész csapat – a szakmai és háttérstáb tagjait is beleértve – kétéhetes hatósági karanténba került, vagyis nem léphet pályára a következő két hétvégén a bajnokság folytatásában. A Német Labdarúgóliga ügyvezetője, Christian Seifert elmondta, ez az eset nem változtatja meg a céljukat, hogy a szezon a pályákon fejeződjön be, de egy idő után nem lesz megvalósítható, ha más csapatokat is karanténba helyeznek.

Már a portugál bajnokságban is vannak fertőzöttek, miután a Guimaraes három labdarúgójánál mutatták ki a koronavírust. Az edzések a hét elején kezdődtek újra az élvonal együtte-

seinél, a küzdelmek a jelenlegi tervek szerint május 30-án folytatódhatnak. A fertőzött játékosok jól vannak, tüneteik nincsenek, izolálták őket. A csapat tagjai egyénileg folytatják a felkészülést.

Vanderlei Luxemburgo, a Real Madrid korábbi vezetőedzője, a brazil labdarúgó-válogatott egykori szövetségi kapitánya szerint egyelőre nem szabad folytatni hazájában a bajnokságot. „Vannak olyan emberek, akik megpróbálják újraindítani a labdarúgást, mert a stadionok üresek, nincs szórakozás, és a sport más vállalkozásoknak is lendületet adhat, de az emberek haldokolnak, Braziliában minden nap növekszik az áldozatok száma. A futball nem küldhet rossz üzenetet” – mondta a Palmeiras 68 éves szakvezetője.

Az egészségügyi minisztérium adatai szerint Brazília a koronavírus-járvány által leginkább sújtott dél-amerikai ország: eddig több mint 150 ezer megbetegedést és több mint 10.600 halálesetet regisztráltak. A március közepe óta szünetelő brazil élvonal csapatai közül az Internacional és a Gremio a múlt héten ismét edzésbe állt, és hamarosan így tesz a Flamengo és a Vasco da Gama is.

A balettes-kézilabdázóból lett fitneszedző gyakran hazajön Marosvásárhelyre

Czibalmos Ferenc Attila

Párdi (Hegedűs) Erika, a hajdani Mureşul női kézilabdacsapatának tagja vonzó kinézetének köszönhetően a szurkolók egyik kedvence volt. Erika a rendszerváltás után Magyarországra szerződött, ahol családostól letelepedett, jelenleg pedig a Budapesti Fitneszakadémiánál dolgozik.

Az 54 éves sportemberrel még január végén beszélgettünk, a helyi kézilabdasporthoz történetéről megjelent könyv (Aurel Raţiu: Istoria handbalului mureşean) bemutatóján.

– Mindig nagyon jó érzés hazajönni Marosvásárhelyre, és találkozni az egykori társakkal, barátnőkkel. Van olyan volt Mureşul-kézilabdázó, akit mintegy 30 éve nem láttam, felemelő érzés együtt lenni – kezdte a beszélgetést.

– Ön az egyik legfiatalabb tagja volt a Mureşul nyolcvanas évekbeli csapatának. Mikor került oda?

– 1983-ban kerültem fel a

nagycsapatához az ifjúsági együttestől Mátéfi Esztivel együtt – akivel egyidősök vagyunk –, akkor még Kulcsár László edzte az együttest. Én a 2-es iskolában a néhai Viorel Florea testnevelő tanár, edző idejében kezdtem el versenyszerűen kézilabdázni, az alapokat a sportiskolánál Gálfalvi Artúrtól sajátítottam el.

– A kézilabda volt az első sportág az életében?

– Nem, baletteztem az egykori Szakszervezetek Művelődési Házában, de mivel édesapám is sportoló volt, és jól ismerte Floreát, hozzá kerültem kézilabdázni. Az első kapura dobások felugrásaim „balettesek” voltak. A Bolyai Farkas Elméleti Liceumban folytattam a tanulmányaimat, aztán a Mureşul korosztályos csapatához kerültem.

– Az édesapja mit sportolt?

– Focizott, az ifjúsági válogatottban is szerepelt, de gerincsérülés miatt kénytelen volt abbahagyni a futballozást.

– Mint említette, 1983-ban került fel a Mureşul nagycsapatához. Ak-

koriban ott már több nagynevű játékost is nyilvántartottak.

– Igen, évekig együtt játszottam például Maria (Dorgó) Buciumanul – ha jól emlékszem, talán 1987-ig –, de sok más kiváló társam is volt a nyolcvanas években, akikkel nemcsak itthon, de a nemzetközi porondon is jó eredményeket értünk el.

– Pályafutása végén Magyarországon tevékenykedett, aztán Budapestre telepedett le. Hol játszott az anyaországban?

– 1992-ben a budapesti BHG SE-hez szerződtem, bajnokságot nyertünk, onnan pedig a Vasashoz kerültem. Aztán amikor egyéves volt a kisfiam, éppen egy sérüléssel küszködtem, és a férjemmel úgy döntöttünk, hogy abbahagyom a kézilabdázást.

– Mi következett?

– Három évig tolmácsként kerestem a kenyerem egy amerikai reklámcégnél, de a sportolást sem tudtam abbahagyni: aerobikozni kezdtem, és olyan jól ment, hogy egyik edzőm ezt a pályát ajánlotta nekem, hiszen könnyen a sport felé tudtam terelni az embereket. Idővel sok barátnőre tettem szert, majd kapcsolatba kerültem a Budapesti Fitneszakadémiával, és személyi edzői tanfolyamot végeztem.

– Jelenleg hol dolgozik?

– Tanár vagyok a Fitneszakadémián, ahol a jövő edzőit (személyi edzőket, testépítő edzőket stb.) képezzük. Inkább az utánpótlással foglalkozom (kézilabdázók, cselgáncsozók stb.), felkészítem őket a versenysportra, de kapcsolatban állok a miskolci vízilabdacsapattal is. Nemrég meghívást kaptam a kézilabda-válogatott utánpótlásától, ahová önéletrajzot kell elküldjek, hiszen jelenleg másképpen alakul a kézilabda, mint egykoron: a vezetőedző körül sok más szakember tevékenykedik, akik a sportolókkal egyénileg is dolgoznak, hogy min-

Több generáció egy képen (balról): Maria Dorgo Buciuman, Soós Árpád egykori vízilabdázó, Párdi Erika és Soós Rozália

den képességüket fejlesszék, és a legjobb teljesítményt nyújtsák.

– Mint hallottam, rövidesen nagymama lehet...

– Nagy fiam, Péter (28) megnősült, 9 éve van együtt a párjával, így minden lehetséges. Egyébként a nagyobbik fiam vízilabdázott, a kisfiam, Dániel (22) pedig ifjúsági Európa-bajnok shotokan karatés volt, de mindketten abbahagyták a versenysportot.

– Mit jelent önnek Marosvásárhely?

– Gyakorlatilag mindent, hiszen itt születtem, itt laknak a szüleim, a

húgom is, a férjem hozzátartozói is itt élnek. Gyakran jövőnk haza, de mindig rövid időre, olyankor főleg az idős szüleimmel vagyok.

– Tartja-e a kapcsolatot egykori csapattársaival?

– Igen, sokukkal. Örvendek, hogy nemrég Mátéfi Esztivel is sikerült felfrissítenem a kapcsolatot, ami egy időben részlegesen megszakadt, hiszen a fitness felé irányultam, ő pedig kitartott a kézilabda mellett. Mindig is boldogan gondolok vissza az egykori csapattársaimmal eltöltött marosvásárhelyi időszakra.

A társak és a legjobb eredmények

Az interjúban említett kézilabdakönyvből tallózva, 1984-ben – azaz interjúalanyunk odakerülésekor – Párdi Erika mellett a Mureşul színeiben szerepelt Angela Bloj, Virginia (Cozoş) Borda, Fábíán Harmat, Kiss Emese (kapusok), Nyulas (Peres) Magda, Maria (Dorgó) Buciuman, Biró (Fejér) Zita, Biró Andrea, Maria (Roman) Avram, Elena Stroia, Adriana Bărbat, Csiki Irina, Szentannai Anna, Corina (Albeş) Muşat, Adriana (Egri) Vodă, Szántó (Gothárd) Éva és Mátéfi (László) Eszter is. További csapattársak: Jensen (Gál, Mózsi) Éva, Kibédi Tünde, Gödri Erzsébet, Bartha Carmen és Gabriela (Florea) Gherendi (mezőnyjátékosok).

A Mureşulnál eltöltött nyolc év alatt Párdi (Hegedűs) Erika egy bajnoki címet (1988) és két Románia-kupát (1987, 1988) nyert, az alakulattal a Bajnokcsapatok Európa-kupájában is szerepelt.

A Mureşul nyolcvanas évekbeli kézilabdázói (balról): Kiss Emese, Adriana Bărbat, Párdi Erika, Angela Bloj, Biró Zita, Virginia Borda. A szerző felvételei

Adományból ültettek virágokat

Pénteken 850 tő virágot ültettek el az erdőszentgyörgyi önkormányzat alkalmazottai a Küküllő-híd melletti kis közlekedési szigeten. A virágok adományként érkeztek: 500 tő jégvirágot már hónapokkal ezelőtt felajánlott a polgármesteri hivatalnak Karácsony Loránd helyi termelő, ezeket most ültették ki. Ugyanakkor az önkormányzat egyik munkatársa további 300 tő árvácskát vásárolt és ajánlott fel erre a célra. Ültetés után a sziget új dísz-eit tűzoltók locsolták meg.

Érdeklődésünkre Csibi Attila Zoltán polgármester elmondta: erre a helyre szoktak évente virágokat ültetni, egy évben a közeli művelődési ház elé is ültettek, egyik évben utcai villanyoszlopokra szerelt edényekbe is, de mivel gondozásuk igen körülményes volt, lemondtak róla. A városközponti kis park többnyire fás, gyepes terület, oda nem szoktak virágokat ültetni, egyrészt

azért, mert a kastély környékének átépítésére már évek óta pályázatot nyújtottak be, ezért nem volt már indokolt itt nagyobb pénzt befektetni a tér rendezésébe. A nagyobb feladatok ezután következnek, hiszen a kastély környékén két projekt révén mintegy három hektáros zöldövezetet alakítanak ki, ahol több ezer virág lesz ültetve, így teljesen más arculata lesz a kisváros központi övezetének.

A városvezető azt is elmondta: a bírálatokkal ellentétben az ő polgármesteri tisztsége alatt nem költöttek hatalmas összegeket virágokra, nyolc év alatt csupán 13.740 lejt, és inkább a meglévő zöldövezetek karbantartását tartották fontosnak. Az elmúlt években előfordult ugyan, hogy egy-egy munkatárs otthonról vitt néhány dísznövényt vagy néhány tő virágot elültetésre, de ekkora nagyságrendű virágadományt sosem kaptak eddig. (grl)

Az idén csak adományból kapott virágokat ültettek

Fotó: facebook.com/Csibi Attila Zoltán

Újabb fertőzések és gyógyulások

További településen jelent meg a koronavírus: múlt csütörtökön este egy kibédi személy esetében igazolta a vírusfertőzést a megyei közegészségügyi igazgatóság. Közleményében az önkormányzat a lakosságot nyugalomra inti, a sürgősségi állapotra vonatkozó szabályok betartását és a személyi higiénia való odafigyelését kéri a helyiektől.

Újabb esetet jegyezhetett Ákosfalva község, ahonnan múlt héten egy székelyvajai nőt szállítottak kórházba, miután a vírusesztje pozitívnak bizonyult. Ezzel ötre emelkedett a községbeli fertőzötték száma, de sajnos második halálos áldozat is van, ugyanis közülük elhunyt a napokban egy fertőzött idős székelyvajai férfi is, akit Kolozsváron kezeltek az utóbbi időben.

Nyárádmagyarós községből néhány napja egy negyedik fertőzöttet szállítottak kórházba, de jó hír, hogy az egyik személyt, az elhunyt idős nő egyik családtagját gyógyultnak nyilvánították, és hazaen-

gedték. A községben jelenleg hat család van otthoni elkülönítésben, köztük a napokban külföldről hazatértek is, továbbá a múlt héten hét család került ki az otthoni elkülönítésből, ők mindannyian példamutatóan viselkedtek – derül ki az önkormányzat közleményéből. A múlt hét végén, szombaton ismét személyzetváltás volt a nyárádmagyarósi idősotthonban, a bevonulókat ismét tesztelte a megyei közegészségügyi igazgatóság, mindenkinek negatív lett az eredménye, így újabb két hétre beköltözhetnek az intézménybe. A község ura a helyzetnek, de mindannyiuk élete attól függ, hogy mindenki betartja-e a szabályokat – mutatnak rá a dokumentumban.

Mezőpanitból is jó hírt közölt Bodó Előd Barna polgármester, aki szombaton közösségi oldalán számolt be arról, hogy az első fertőzött személy (csittszentiváni) meggyógyult, hazatérhetett a családjához. A községből egy másik, a múlt héten elszállított paniti személy van jelenleg kórházban. (grl)

Az olvasó írja

Szerkeszti: Mezey Sarolta

Fiaim, csak énekeljetek!

„Lehet élni zene nélkül is. A sivatagon át is vezet út. De mi (...) azt akarjuk, hogy az ember ne úgy járja végig élete útját, mintha sivatagon menne át, hanem virágos réteken.” (Kodály Zoltán)

Immár hagyományá vált, hogy Küküllődombon minden április utolsó vasárnapja a dalárda ünnepe. Ebben az évben 170. évfordulóját ünnepelte a Kisgyörgy József unitárius férfidalkör.

Az eddigi évek ünnepsésétől eltérően e vasárnapon sajnos csak a világhálón követhettük az ünnepi istentiszteletet, de lélekben mindannyian ott voltunk Küküllődombon, fülünkbe csengett a templomharangja, a dalárda többszólamú éneke. Együtt ünnepelt szívünk-lelkünk, és hálát adtunk a 170 éves múltért, mindazok életéért, akik ezért éltek, élnek és dolgoznak.

Márkos Hunor Elemér küküllődombói lelkész elmondta:

– Ez az ünnep bennünket arra serkent, hogy kicsit visszanezzünk, és a múltat úgy tekintjük, mint a tápláló földet, amelyben ott vannak gyökereink, és amelyből erős száruk kinő, erősödik és táplálkozik. Ez a talaj élteti a küküllődombói unitárius közösséget már 170 éve, és táplálja a közösséget.

Az ünnepi istentiszteleten Márk evangéliumának 4. része, a magvető példázata hangzott el. Az istentisztelet alatt a dalárda 2010-ben CD-re rögzített énekei csendültek fel.

A dalárda 1842-ben önképző körként kezdte tevékenységét. Hivatalosan 1850-től számítják fennállását. Szigorú alapszabályzatuk volt, amelyet a tagok aláírással fogadtak el. A dalkör mindig 10 évre alakult, és a tagok pénz-, bor- és gabonajárulékot fizettek. A pénzből énekeskönyveket, havilapokat, négyszólamú kottákat vásároltak.

Minden évben tartottak elszámoló gyűlést, ahol megtörtént a számvetés. A 10. év után a társaság tagjai között a vagyon feloszlattott. A társaság újraalakult, ismét 10 évre. Aki a 10 év alatt saját elhatározásából kilépett vagy a társulat szabálysértés miatt kiközösítette, a ráeső részt elveszítette – tudhattuk meg a lelkésztől.

Kisgyörgy József kántortanító, a dalárda névadója és egyben alapítója szerény és nemes lelkű személy volt, áldozatos munkájának köszönhetően Küküllődombon visszaszorult az írástudatlanság, és a közösség gazdasági, kulturális téren messzemenően felemelkedett.

Az Unitárius Közlöny 1894. novemberi számában Utó Lajos a követezőképpen emlékszik Kisgyörgy Józsefre:

„Kisgyörgy József, a ki Dombó községében mint kántortanító 48 évig szorgalommal hinteggette a nevelésügy mezején a tudomány magvait. Kevesen vannak Dombó községében, kiket nem ő tanított volna a tudományok ismeretére, a mit bizonyít az a tény is, hogy Küküllőmegye községei között Dombó van legtöbb olvasni, írni és számolni tudó. A tanítás körül kifejtett buzgalmát király ö Felsege ezüst éremmel jutalmazta s tüntette ki tanító társai között 1883-ban. Kisgyörgy tanítása első évében a felnőtt ifjak néhányát a téli hosszú estékre maga köré gyűjtötte s azokat olvasásra, írásra és főként éneklésre tanította.”

A küküllődombóiak felfigyeltek a nemes dolgokra, az értékre, ezért áldoztak, cselekedtek, munkálkodtak. Nem egyénileg akartak előrejutni, hanem közösségben erősödve emelkedni.

A vidék és az unitárius egyház igen különleges színterjává vált a

küküllődombói dalárda és az egyházközség. A dalárda jegyzőkönyvében nyomon követhető a története megalakulásától napjainkig.

Rendszeresen részt vettek különböző rendezvényeken. Ellátogattak más egyházközségekre, ahol a közös énekléssel gyönyörködtették a hallgatóságot. A helyi ünnepélyeken és egyéb rendezvényeken elmaradhatatlan a dalárda fellépése. Repertoárjukban szerepelnek Erkel Ferenc, Giuseppe Verdi, Bartók Béla, Kodály Zoltán, Liszt Ferenc, Birtalan József, Csiky Boldizsár, Bán Miklós és más ismeretlen szerzők munkái.

A dalkör tagjai mellett illesse köszönet az énekezőreket is, akik tudásukat, felkészültségüket és a zene iránti szeretetüket gyümölcsöztették, gyümölcsöztethetik e lelkes emberek által.

Íme a küküllődombói tanítók és énekezők névsora az idők folyamán:

Gálfalvi János 1776–?, Széll Sámuel 1800–?, Nyikó József 1807–?, Györke István 1810–?, Szabó István 1820–?, Csegezi József 1832–?, Ürmösi József 1843–?, Kisgyörgy József 1843–1889, József Dénes 1892–?, Bálint Mózes 1913–1914, Miklós János 1918–?, Szabó Sándor 1948–1950, Szász Balázs 1953–1963, Benczédi Erzsébet 1963–1995, Miklós János 1963–1996, Hunyadi Mária 1996–1998, Vargancsik Székely Wolf Katalin 1998–2010, Péterfi Erika 2011–2018, Szakács Noémi Renáta 2019 – jelenleg.

Isten áldása legyen a dalárda és a küküllődombói közösség életén, hogy továbbra is örizni tudják e szép és nemes hagyatékot, hogy a jó földbe hullott magvak a jövőben jó termést hozzanak.

Érsek-Csiki Zita

Szobafogság

A fertőzésveszély miatt a négy fal közé szorultak a napjaink. Kihaltak az utcák, kijárási tilalom, szükségállapot, karantén van, a 65 év felettiek kizárólag a reggeli és az esti órákban mehetnek az utcára, este 10 órától reggel 6-ig kijárási tilalom van.

Az iskolák, óvodák zárva, szünetelnek a sport- és kulturális rendezvények, még a templomba sem mehetnek.

Uram Istenem, hozzád fordulok, fohászok, mivel embertől e tekintetben nem kaphatok értel-

mes, konkrét választ, felvilágosítást. Tehetetlenek vagyunk mindannyian e helyzettel, a koronavírussal szemben. Régóta ilyen szörnyű csapás nem érte az emberiséget. Kik, mik idézték elő? Az emberek, az állatok, a sátán vagy a természet?

Istenem, egyedül csak te tudod! Tudom, hogy hatalmadban áll megbüntetni, figyelmeztetni az embereket az összegyűlt bűneik miatt, és azért, hogy sokan eltávolodtak tőled, a teremtőtől. A Bibliából tudjuk, hogy Isten teremtette

a földet, s benépesítette minden jóval, szükségessé.

A napfény és eső, mely a földet felüldíti és megtermékenyíti, a hegyek és tengerek, folyók, madarak, melyek zengő éneküket hallatják, a tarka virágok, melyek szépségeik, kellemes illatukkal betöltik a tájakat, hogy a Föld lakóit boldoggá tegyék, Isten gondolkodásának tudhatók be.

Istenhez fohászok, s fohászok sokan, tudom, hogy eltűnjen ez a gyilkos vírus, s vége legyen a szörnyű járványnak.

Varró Domokos,
Marosvásárhely

A rovatban közölt levelek tartalmáért, a tényállítások hitelességéért a szerzők a felelősek. Elektronikus postán is fogadjuk leveleiket. A levélírók minden esetben tüntessék fel telefonszámukat és laci címüket. Címünk: nepujzag@e-nepujzag.ro

Nem rózsás, de nem is a legrosszabb a helyzet

Nyáradszereda még nyerhet is a járványból

Internetes úton kérdezte meg a lakosságot a koronavírus gazdasági hatásairól Nyáradszereda önkormányzata, és közben kiderül az is, hogy talán még nyerhet is a város a járványhelyzet okán.

Gligor Róbert László

Az önkormányzat egy-egy online elérhető és kitölthető kérdőívet indított el a lakosság és a vállalkozók körében, amellyel azt kívánta megvizsgálni, hogy milyen hatással volt a helyi gazdaságra a koronavírus-járvány és a bevezetett szükségállapot. A lakossági válaszadók 45%-a azt jelezte, hogy kényszer szabadságra került, 23,3% életét nem befolyásolta a helyzet, 13,3% távmunkában folytatta eddigi tevékenységét, 18,3%-nak megszűnt a munkahelye. A vállalkozóktól azt kérdezték, hogy a szükségállapot bevezetése befolyásolta-e vállalkozásuk működését az alkalmazottakat illetően. A válaszokból az derült ki, hogy 46,2%-ukat igencsak érzékenyen érintette a krízis, 30,8% felfüggesztette a tevékenységét, míg 15,4%-ot nem érintett a helyzet, valamivel kevesebb mint 8%-ot alig befolyásolt, vagy éppen ellenkezőleg, munkaerőre lenne szüksége.

A felmérés nem reprezentatív, hiszen az összesítés pillanatáig csupán 60 magánszemély és 13 cégvezető adott választ, de a kérdőívekre továbbra is lehet válaszolni online, továbbá amint a kijárási korlátozások ezt lehetővé teszik, szélesebb körben is megkérdezik a helyieket. A válaszokból az körvonalazódik, hogy vannak negatív gazdasági hatásai a járványnak Szeredában.

A kérdőívezést azért kezdeményezte az önkormányzat, hogy ha esetleg szükség lesz a helyi beavatkozásra (amit egyelőre nem lát

szükségesnek a városvezetés), akkor intézkedéscsomagot terjeszthessenek fel a megyei és országos hatóságoknak, hogy azok is lássák, milyen hatással volt a járvány a kisváros gazdaságára – mondta el a Népszágnak a település polgármestere.

Rosszabbra számítottak

Az előljáró következtetése az, hogy nincs akkora baj Nyáradszeredában, mint amekkorára a szükségállapot bevezetésekor számítottak. Úgy tűnik, hogy az emberek kezdetben pánikba estek, de csakhamar összeszedték magukat, próbálnak

alkalmazkodni a helyzethez, és gazdaságilag is átélni ezt az állapotot. Erre számos példa van, a kistermelők, gazdák, üzletek, éttermek házhoz szállítással próbálkoztak. A településen szép számban vannak virágtermesztők is, akik másfél-két hónappal ezelőtt meg voltak ijedve, hogy mi lesz a virágaikkal, mára viszont mind túladtak rajta, a remélténél is jobban jöttek ki a helyzetből. Ez persze annak is betudható, hogy a határok lezárásával nem, vagy csak kevés külföldi áru jött be az országba, így a hazai terméket vásárolták az emberek.

Tóth Sándor egy másik szeren-

csés helyzetről is beszámolt, ami ugyan nem az önkormányzat érdeme, de partnerként szerepet vállalt benne: egy cég munkapontot szeretne nyitni Nyáradszeredában, ahol járványhelyzetben használatos védőruhákat gyártana, ehhez pedig legalább 70-80 személyt alkalmazna. Azért esett a választás Szeredára, mert itt van varrodai múlt és szakképzett személyek, de nemcsak varrónőket alkalmaznának, mintegy tíz munkakörbe keresnek munkatársakat, a szakképesítetleneket sem utasítják el, vállalják a betanításukat. A napokban a cég terepszemlét tartott a településen, a polgármester

több magántulajdonban levő, de bérelhető ipari csarnokot is bemutatót, így most már csak azon múlik az indulás, hogy hányan jelentkeznek munkára. Amennyiben nem kerül megfelelő számú személy, nem nyitnak munkapontot itt, hanem az új alkalmazottaknak biztosítani fogják a szállítást a vásárhelyi ipari egységbe és haza. A jelentkezők száma már elérte a hatvanat, tehát úgy tűnik, munkaerő tekintetében nincs akkora baj.

Megvizsgálják a költségvetést

Az is kérdés, hogy a járványhelyzet milyen hatással lesz a helyi költségvetésre, mennyi pénz folyik be az adókból és illetékekből – taglalta az előljáró. Ugyanis a kormány június végéig megadta a kedvezményes adófizetés lehetőségét, így csak később válik meg, hogy az elmúlt évekhez képest lesz-e költségvetési hiány, hogy a város miből gazdálkodhat, a tervezett költségvetés mellé mennyi pénz társul.

Néhány hete azt nyilatkozta a polgármester, hogy a sportélet felfüggesztése miatt az erre szánt összegből átcsoportosíthatnak pénzt, hogy segítő csomagot nyújtsanak a Bekecs néptáncgyűttesnek, amely felfüggesztette a leszervert turnékat, és jelenleg kénytelen szüneteltetni tevékenységét. Kérdésünkre a városvezető elmondta: bekérték az egyesület gazdasági mutatóit, hogy lássák a havi pénzkiesést, de erről érdemben csak a májusi tanácsülésen tudnak dönteni, amikor költségvetés-kiigazítás is lesz a napirenden. A számok nagyok, valószínűleg a teljes összeget nem tudják biztosítani, de mindenképp hozzájárulnak ahhoz, hogy a településnek hírnevet hozó intézmény is kilábalhasson ebből a helyzetből.

A szeredai virágtermesztők a vártnál jobban átvészelték a járványhelyzetet

Fotó: Gligor Róbert László (archív)

Az első négy hónapban kevesebb új járművet helyeztek forgalomba Romániában

Romániában az első négy hónapban 27,46 százalékkal kevesebb új járművet helyeztek forgalomba, mint tavaly január-áprilisban – közölte hétfőn a járművek nyilvántartásával megbízott kormányzati szakhatóság.

Az idén az első négy hónapban 32.300 új járművet vettek nyilvántartásba, míg egy évvel korábban 44.527-et. A legnagyobb visszaesést a piacvezető Dacia márkájú autóknál regisztrálták, amelyekből 38 százalékkal kevesebbet helyeztek forgalomba.

Áprilisban még látványosabb volt az új autókra jegyzett csökkenés, akkor 4321 járművet helyeztek forgalomba, ami 50 százalékos visszaesés a tavaly áprilisihoz képest. Az első négy hónapban a használt autók forgalomba helyezése 12 százalékkal, 128.325-re csökkent, így a használt járművek forgalomba helyezése kevesebb mint felével csökkent az új autókéhoz mérten.

Tavaly év végén Romániában mintegy 8,75 millió jármű volt forgalomban, ebből több mint 6,9 millió személygépkocsi. (MTI)

Forrás: Dacia

Az osztrák kancellár 500 millió eurós segélycsomagot hirdetett a vendéglátóipar és a turizmus számára

500 millió eurós segélycsomagot hirdetett az osztrák kormány a vendéglátóipar és a turizmus talpra állítására – jelentette be Sebastian Kurz kancellár hétfőn egy bécsi sajtótájékoztatón.

A vendéglátás az osztrákok lélekének, identitásának a része, jellegzetessége az országnak – mondta Kurz. A kancellár arról is beszélt, hogy az ágazat számára nagy kihívást jelentett a koronavírus-járvány. Emlékeztetett arra, hogy a részmunkaidős foglalkoztatással munkahelyeket mentettek meg; a nyitvatartási korlátozások idején pedig az állam magára vállalta a működési költségek 75 százalékát.

Kurz felhívta ugyanakkor a figyelmet arra, hogy a nyitást követő időszak sem lesz könnyű a vendéglátósoknak és a turizmusban dolgozóknak, a forgalom ugyanis nem áll helyre egyik pillanatról a másikra. Hangsúlyozta: az ágazat számára kidolgozott segélycsomag arra szolgál, hogy fellendítse a forgalmat, és adókedvezményt biztosítson a gasztronómia és a turizmus szereplőinek. Gernot Blümel (ÖVP) pénzügyminiszter arról számolt be, hogy a tervek szerint júliustól a nem alkoholtartalmú italok áfáját a jelenlegi 20 százalékról 10 százalékra csökken-

Forrás: Irány Ausztria

tit, és ez 200 millió euró kiadástól tehermentesítheti az ágazatot.

A tárcavezető arról is beszélt, hogy a könnyítések részeként a legfeljebb ötezer lélekszámú településeken lévő vendégházak adóból levonható mobilitási átalányát 2 százalékról 6 százalékra emelik, a legfeljebb tízezer lélekszámú településeken lévő vendéglátóhelyeket pedig 4 százalékra. A tárcavezető elmondta, hogy egy évi 115 ezer eurós forgalmat termelő falusi vendégháznak jelenleg 3.670 euró adót kellene fizetnie, a könnyítések bevezetése után pedig adója 671 euróra csökken majd. Elisabeth Köstinger (ÖVP) turiz-

musért felelős miniszter megerősítette, hogy május 15-én kinyithatnak a vendéglátóhelyek Ausztriában.

Felhívta ugyanakkor a figyelmet a továbbra is érvényben lévő övintézkedések betartására; az éttermekben, kávézóknak, bárókban kötelező lesz egyebek mellett az egy méteres távolság betartása, a pincéreknek a szájmascsk viselése; a vendégeknek pedig ajánlott előzetesen asztalt foglalniuk, hogy megkönnyítsék az üzemeltetők dolgát. A könnyítések Ausztriában 41 ezer vendéglátóhelyet érintenek; ezekben 145 ezren dolgoznak. (MTI)

Növények a díszítés szolgálatában – növényi ornamentika

Jáni Rozália kertészmérnök

Ősidők óta az ember használ díszítéseket. Szereti szebbé, érdekesebbé tenni az őt körülvevő világot. Más díszítőelemek mellett szívesen használja a növények, virágok szépségét, formáját, színét különböző módon és különböző anyagokra. Velük díszíti a ruházatot – akár varrottas, akár szőttés –, a használati tárgyakat, edényeket, bútorokat és nem utolsósorban az épületeket. Kezdetben a formák geometrikusak voltak, majd fejlődésükkel egyre naturalisztikusabbá váltak. Díszítenek az esztétikum érdekében, de ugyanakkor a díszítés lehet a szakrális, a lelkiesség kifejezője. Az ősi kultúrákban, Egyiptomban, az antik görög és római korban, de még a barlangban lakó ember is szebbé akarta varázsolni lakóhelyét. A későbbi korok építészei is alkalmazták az ókori nagy birodalmak, de még más keleti népek, így a kínai, indiai, török népek által használt növénymotívumokat is. A román, a reneszánsz, a barokk, de még a klasszicista stílus korában is visszanyúltak a régi korokhoz ihletért. Így Európában és a magyar kultúrában is előfordulnak olyan növényeket megjelenítő díszek, melyek nálunk nem honosak. Ilyen növény például az akantusz (1. ábra), a datolyapálma, a lótuszvirág, a papiruszás, a bódfifa vagy a felvilágosodás fája, mely a ciprusfát vagy fügefát mintázza (Szutorisz, 1905).

A díszítmény általában eltávolítható dísz, míg az ékítmény a tárggyal, melyet díszít, egységet alkot. Az akantusz főként a görög akrotérionon, a korinthuszi oszlopfőn és annak római változatain fordul elő (2. és 3. ábra). A román kor gyakran stilizálja, a reneszánsz és a barokk újra a régi formájában alkalmazza.

1. ábra. Acanthus mollis

2. ábra. Korinthuszi oszlopfő akantuszdíszítéssel

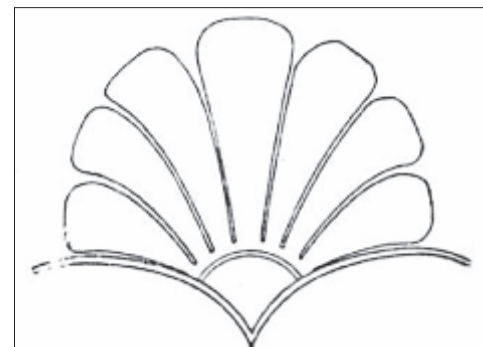

3. ábra. Stilizált akantuszlevél előlről és oldalnézetből

A másik, görögök és egyiptomiak által díszítésre használt növény a datolyapálma, melynek felhasználásával született ornamentek a palmetták (4., 5. ábra).

4. ábra. Palmettás akrotérion (épületplasztika)

5. ábra. Palmettás motívum

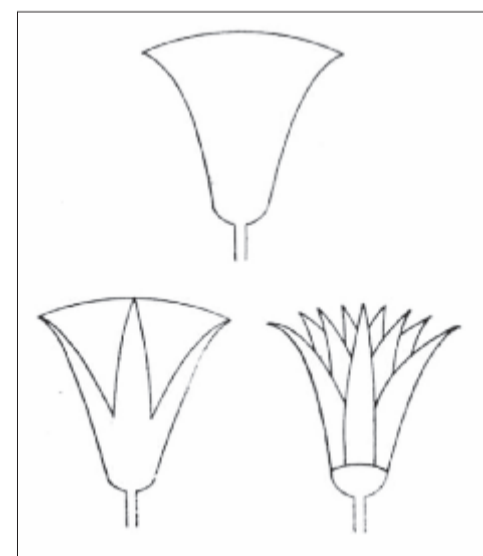
A kontyvirág (*Arum dracunculoides*, Dél-Európában honos növény) megmintázásából született az árumékítmény, amely ugyancsak görög eredetű. Vasrácsok díszítésénél gyakori. A virág tölcészerű, közepéből virág-

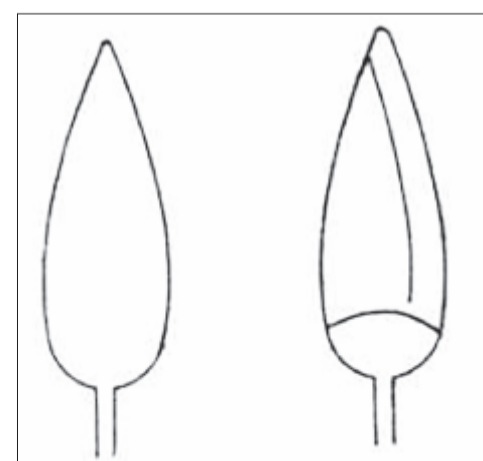
6. ábra. Árumékítmény

zati tengely nyúlik ki (6. ábra) (Szutorisz, 1905).

A lótusz (*Nymphaea coerulea* és a *Nymphaea lotus*) az egyiptomiak szent növényeként fontos szerepet töltött be a díszítésben. Az iránta való tisztelet onnan ered, hogy megjelenésével jelezte a Nílus áradását,

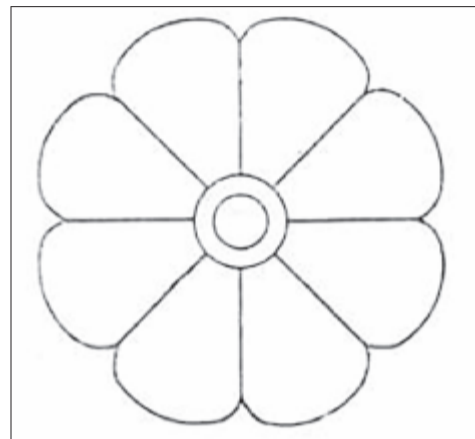

7. ábra. A lótusz virágbrázolási formái

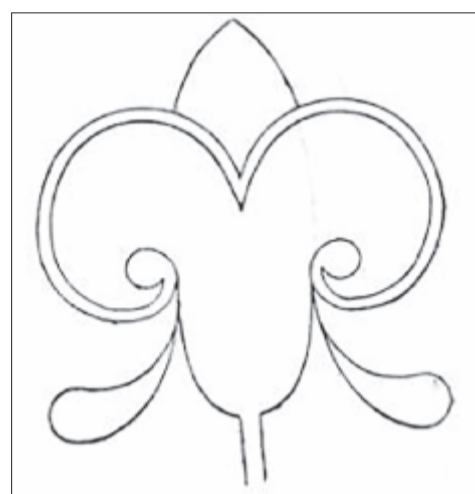

8. ábra. Lótusz bimbó

amely fontos volt a talaj termékenyebbé válásában. A lótusznak a virága, a bimbója és a levele is megjelenik az ékítményeken. A virág 9, 5 vagy csak 3 szirmot visel (7., 8. ábra) (Szutorisz, 1905).

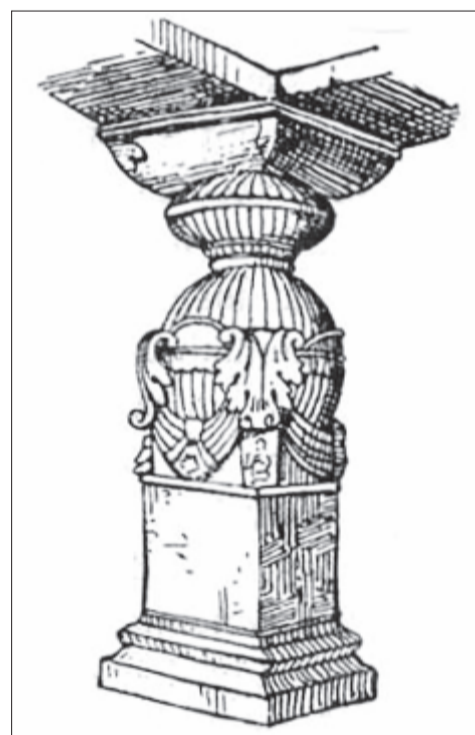
9. ábra. Rozetta lótuszvirágból

10. ábra. Liliomhoz hasonló virágdísz

Valószínűleg a lótuszvirágból származik a rozetta, mely körben elhelyezett szirmokból áll, és ugyancsak belőle származik egy liliumhoz hasonló virágdísz alakja (9., 10. ábra).

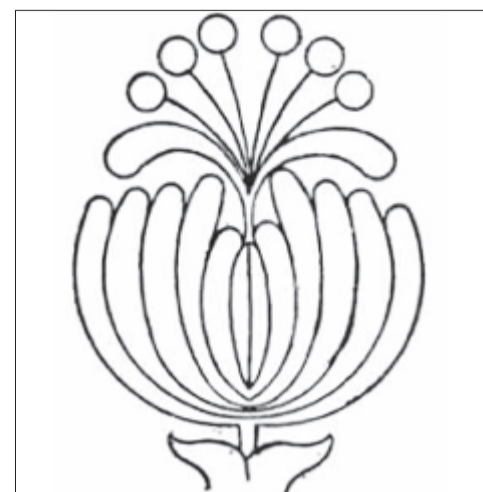
A lótusz termőjéről oszlopot mintáztak a hinduk (11. ábra). Náluk a lótuszvirág a Föld jelképe. Így egyszerre díszít, szimbólum, és oszlopként szerkezetet tölt be. Ez példa arra, hogy a forma eszmeiséget fejez ki, de van rá eset, hogy az eszmeiség formát szül.

11. ábra. Hindu szent oszlop

Főként az egyházi használatban levő motívumok szimbólumértékűek. Bizonyos filozófiai áramlatok hatására új formák jönnek létre. Példa erre a gótika, amely a skolasztikával szembeszegülő miszticizmus hatására jött létre, és a templomai építésénél használt forma a kereszténység magasztos eszméinek szolgálatában áll. A csúcsíves forma és a gótikát jellemző bolthajtás, mely a fa ágainak hajlását követi, a mennyieiekhez való áhítatot és felemelkedést szolgálja.

Japánban természetű ékítményre törekzenek. Épületeik formája, díszítése és színvilága is egybeolvad a külvilággal. Díszítésre használt leggyakoribb viráguk a Chrysanthemum (12., 13. ábra): „E virág a magyar ornamentikának is egyik eleme, melyet őseink

12. ábra. Chrysanthemum dísz, oldalnézet

13. ábra. Chrysanthemum dísz, felülnézet

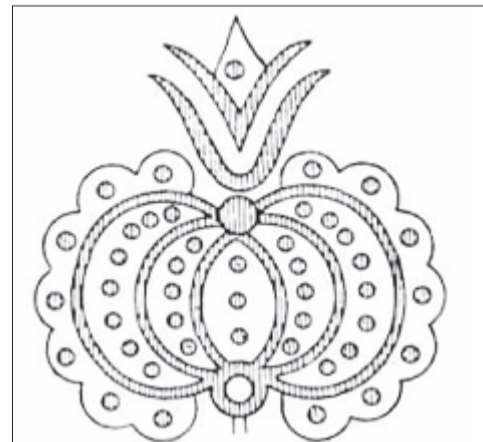
valószínűleg Ázsiából hozták magukkal” (Szutorisz, 1905. 531. old.).

A gránátalma motívuma is fellelhető a magyar ékítményeken. A gránátalma az ígéret földjének egyik legfontosabb gyümölcse. A zsidó nép kedvelte, szertartásaiban és művészetében egyaránt használta. Legfőbb megjelenítési alakja az almaforma, tetején díszlő levélkoronával (14., 15. ábra). A gránátalmadísz az asszírok, arabok és görögök is használták. A kereszténység idején nagy jelentőségre tett szert, szimbolikus jelentéssel bírt. Keleten sok magja miatt a gazdagság, a görögöknél a termékenység jelképe volt, míg az olasz művészek Mária jelvényeként használták: „A gránátalma, főleg a virága, a szeretet s evvel a keresztény egyház szimbóluma lett” (Szutorisz, 1905. 547. old.). Misseruhákon és más szövetek mintájaként a középkor

14. ábra. Gránátalma-díszítmény

legtípusosabb dísz. A későbbi időkben koronával bővült, s így a szimbolikus jelentése is, s mint ilyen, uralkodók jelvényeként hatalmat jelent: „A gránátalma a renaissance óta a magyar díszítmények kedves mintája, meglehetősen őseink Ázsiából hozták magukkal” (Szutorisz, 1905. 548. old.).

15. ábra. Gránátalmaminta

A lilium, a gránátalmához hasonlóan, a régi zsidó, az ókeresztény, az egyiptomi művészetben is szerepel. A Földközi-tenger térségében a lilium ősidőktől fogva a fényt és az életet jelképezte. A keresztény szimbolikában a legkedveltebb virág. A Bibliában is gyakran fordul elő pl. az Énekek énekében és Máténál (6, 28, 29), ahol Jézus a mezők liliumaira (*Folytatás a 11. oldalon*)

Növények a díszítés szolgálatában – növényi ornamentika

(Folytatás a 10. oldalról)

hivatkozik mint az isteni gondviselésre való ráhagyatkozás példájára. Paradicsomi virág, és Krisztusnak, a világ világosságának a jelképe mellett gyakran használják Mária, a mennyek királynéjának az ábrázolásánál. Hófehér liliom formájában a szüzi tisztaság és ártatlanság jelképe, így szüzi életük vagy tiszta lelkiütemük ábrázolásánál jelenik meg, pl. Szt. Anna, Padovai Szt. Antal, Aquinói Szt. Tamás, Árpád-

16. ábra. Székely festett bútorok liliomai

házi Szt. Margit és még mások ábrázolásánál. A vörös liliom a passióra utal. Stilizált liliom világi uralkodók jelvényeiben is szerepel, pl. francia királyéban.

A liliom (tüzes és fehér liliom) a magyar ornamentikában is kedvelt. Népművészetünk is használta (16. ábra): „Bizonyos, hogy a valódi tulipán behozatala előtt a tüzes liliom szolgált alapul a díszítésnek” (Szutorisz, 1905. 544. old.). A tulipán a török háborúk után lett ismertebbé, ez kezdte a tüzes liliomot kiszorítani, azóta pedig a tulipán vagy legalábbis a tulipános elnevezés fölkarolt és általános. A magyar díszítőművészetet általában „tulipánosnak szereti nevezni” (Szutorisz, 1905. 545 old.). A tulipános díszítés a XVI-XVII. századig vezethető vissza.

17. ábra. Pávaszemes rózsza

A rózsza az ókorban szépsége és illata miatt a szerelem és szépség istennőjének, Vénusznak az attribútuma, a tavasz és nyár szimbóluma, használata a művészetben e jelentés körül forog. A kereszténység átvette a rózsza földön túli jellegéről való elképzeléseket, és paradicsomi virágnak tekintette. A vörös rózsza a szentek mártírságának a jelképe, Krisztus sebeit is szokták rózsával

megjeleníteni, ez a rózsza ötszirmú pentagramma. A középkori misztika a rózsát, a virágok királynőjét a mennyek királynőjére vonatkoztatta, annak kellemét és enyhességét fejezve ki. A stilizált rózsza (rozetta) az építészeti ornamentika és a heraldika egyik leggyakoribb motívuma. A rózsza ránc nézve igen fontos, a legrégebbi ékítmény.

18. ábra. Pávaszemes rózsza és tulipán

Ez a virág fellelhető pogány kori sírleletekben is. Sajátos magyar jellegű a pávaszemes rózsza (17. ábra), tulipánábrázolás. A páva, pávatoll, pávaszemes motívumokat a magyarság ázsiai vándorlása során vette át. Előfordul a magyar népköltészetben is. A kereszténység felvétele után a pávaszem ősi jelentése, amely a fény, a világosság volt, feledésbe merült, de mint pávaszemes rózsza, tulipán (18. ábra), sőt pávaszemes életfa formájában fennmaradt (19., 20. ábra). (Szutorisz, 1905)

19. ábra. Élet- vagy istenfia székely kapufélfaró

20. ábra. Pávatollszerű életfa

A keresztény szimbolikába azok a növények kerültek be, amelyeket a Biblia alapján magyarázni, értelmezni lehetett. Ilyen növény a szőlő, hisz Krisztus maga mondta tanítványainak: „Én vagyok a szőlőtőke, ti vagytok a szőlők”. A késő középkorból számos olyan ábrázolás maradt fenn, amelyen a keresztre feszített Jézus egy szőlőtőben jelenik meg, mert akkoriban az élet fáját a szőlőtőnek kép-

zelték el. Református értelmezésben a szőlőfűrt Krisztus vére emlekedtetés, az úrvacsorai bort szimbolizálja. A szőlő mellett megjelenik a búza, ugyancsak keresztény értelemben.

Ősi magyar virágdíszítményeink, a rózsza, a krizantém, az életfa, a gránátalma, a tüzes liliom és a tulipán mellé szegődött a szegfű is. Régi alakjai pávafarkra, pálmára emlékeztetnek. Ezt a virágot a XII. században hozták Európába a keresztiesek. A középkorban a kereszténység jelképe volt, Isten igéjének az ismeretét jelentette. A vörös szegfű a passió egyik szimbóluma. Levele és termése is szög formájú, ezért Krisztus jövendő halálára utal.

Előfordul még a napraforgó, búzavirág, őszirózsza, gyöngyvirág, nárcisz, ibolya, lóhere, nefelejcs, írisz, rozmarin, melyek újabb kor hatása alatt keletkeztek. A rozmarin fontos a magyar ornamentikában. Levelekkel sűrűn megrakott szálon, bokrában fordul elő. A népköltészetre is hatott, hisz így írnak róla: „Rozmaringos a kötöm, Van már nekem szeretöm, Rozmaringos a szoknyám, Hogy a babám nézzen rám”.

Mint alkalmazási mód gyakori a levélsor vagy fríz, amely felületeket határoló vagy megosztó, virággal, levéllel díszített keskeny sáv. Lehet kúszólevél, kúszóvirág formájú is. Az egyiptomi, görög és római művészetből van átvéve a levélsor, a füzérek használata, pl. babérlevél és bogyoja, tölgyfalevél és makkja, továbbá különböző levél- és virágfüzerek, koszorúba font virágdíszítés, melyeket az építészetben és az iparművészetben egyaránt használtak. Egy másik használati forma a területdísz, amikor egy területet tömören tölt ki a minta. A megjelenítés történhet síkban ráfestéssel, de gyakori a térábrázolás is, amely faragások, stukkók és más formájú alakzat által valósul meg. A legkülönbözőbb anyagokra alkalmazzák: kőre, fára, fémre, kerámiára, üvegre.

„A növény levele, ága, ostorindája, virága, rügye, valamint szára, tehát műalakot szolgáltat, amely műalaknak az a legfőbb rendeltetése, hogy a nyersanyagok a szerkesztés erő látszatát nyújtsa, s ez alapon bizonyos illúziót keltsen az emberben” (Szutorisz, 1905. 562. old.).

Díszünk az esztétikai hatás, az üzenetközvetítés, a forma meghatározása, a szerkesztési szerep mellett a gazdagság, jólét kifejezői. Az épületek mint fizikai testek általuk szellemiséget nyernek, üzenetük van, gyönyörködhetnek. Egy város kőbe, fába vésett szellemei, melyek kultúránk, identitásunk letagadhatatlan, kézzelfogható jelei, emlékei szerte a világban és itt, Marosvásárhelyen is.

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

TÚZIFA eladó. Tel. 0751-377-701. (7435)

TÚZIFA eladó. Tel. 0752-578-568. (7435)

MINDENFÉLE

FUVART, bútorhordást vállalunk személyzetrel, külföldre is, valamint törmelékiszállítást. Tel. 0749-543-104. (6059-I)

FÉMSZERKEZETI MUNKÁT vállalok: kapu, garázsajtó, ablakrács stb. Tel. 0744-966-747. (21894-I)

MOSÓGÉPEKET és hűtőszekrényeket javítok. Tel. 0755-825-502. (7419-I)

ÉPÍTÜNK, festünk, szigetelünk, csempét, parkettet rakunk, gipszkartont szerelünk. Tel. 0758-954-729. (7402)

VÁLLALUNK tető-, csatorna-, teraszkészítést, csatornajavítást, szigetelést, festést. Tel. 0759-467-356. (7421)

VÁLLALUNK tetőfedést, cserépforgatást, bármilyen kisebb javítást, festést, vakolást, szigetelést, ács munkát. Saját anyagunkkal dolgozunk. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0756-485-242, 0790-360-626. (7312)

ÉPÍTŐCÉG 15%-os kedvezmény-nyel vállal háztetőképzést, tetőfedést Lindab cserépből, tetőszigetelést, cserépforgatást, külső és belső munkákat, javítást, kerítés- és kapukészítést, bon-tást is. Tel. 0770-621-920. (7448-I)

A GÖRGÉNYÜVEGCSÜRI KÖZBIRTOKOSSÁG 2020. május 31-én tartja tisztújító közgyűlését a Görgényüvegcsür 242. szám alatti (volt vendéglő) ingatlanban, déli 12-től este 7 óráig, a tömeg elkerülése miatt. (7449-I)

MEGEMLEKEZÉS

Sok év után a temető csendje ad neked nyugalmat. Akit szeretünk, nem feledhetjük soha.

Fájó szívvel emlékezünk a szeretett férjre, édesapára, nagyapára, **GYÖRGY JENŐ** (Öcsi) volt kövesdombi lakosra halálának 17. évfordulója alkalmából. Felesége, Rózsika, fia, Jenő, leánya, Éva és unokái: Kinga, Tamás, valamint akik még ismerték és szerették. Emléked legyen áldott, nyugalmad csendes! (7417)

Szomorú szívvel emlékezünk a gyergyóremetei születésű **BALÁZS-OLDAL DEZSŐRE** halálának hetedik évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szeretted. (p-I)

Az évek telhetnek, de akit szeretünk, nem feledhetjük soha. A szabédi születésű volt meggyesfalvi lakosra, a szeretett édesanyára, nagymamára, **BARABÁSI ZSUZSANNARA** emlékezünk halálának 6. évfordulója alkalmából. Két leánya családjukkal, négy testvére családjukkal és az ismerősei. Emléked legyen áldott, nyugalmad csendes! (7417)

Szomorú szívvel emlékezünk a maroskeresztúri **TORDAI JUDITRA** halálának ötödik évfordulóján. Gyászoló családja. (sz-I)

Édes **KLÁRINK**, 2013. május 12-re emlékezünk. Itthonról szeretteid: Róbert, Gyuri, Pila, Marika és a családok. (-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett testvérünk, **VERES ESZTER** szül. Sárosi

eltávozott közülünk. Búcsúzik három testvére: Ibi, Anikó és Tibor családjukkal. Nyugodjon békében! Emlékét szívünkben őrizzük.

Szeretted. (7446-I)

Mély fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték, hogy a szerető anya, testvér, rokon, szomszéd,

GÁLL RÓZA volt diétás nővér a gyermekklinikán, 2020. május 9-én hosszú szenvedés után életének 85. évében visszaadta lelkét teremtőjének. Drága halottunkat 2020. május 12-én 12 órakor helyezzük örök nyugalomra a marosvásárhelyi református temetőben, római katolikus szertartás szerint. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Búcsúzik tőle unokahúga, Pirike, rokonai, szomszédai és gondozója, Hajni. (7456-I)

RÉSZVÉTNILVÁNÍTÁS

VERES ESZTERTŐL búcsúzik. Nyugodjon békében. Öszinte részvétünk a gyászoló családnak. Sajgó Ilona, Boros Olimp és Tety. (-I)

A marosvásárhelyi Alutruck Kft. jelenlegi és volt munkatársai nevében szomorú szívvel búcsúzikunk **VERES ÁRPÁDTÓL**, a cég volt alkalmazottjától. Öszinte részvétünket fejezzük ki és együttérzünk a gyászoló családdal. ÁRPI nemcsak kollégánk volt, hanem igazi barát is. Az IRA-ban kezdődött a barátságunk, és most szinte 50 évi együtt töltött munkának lett vége. ÁRPI nemes lelkű ember volt, akire mindig lehetett számítani. Halála nagy űrt hagy életünkben, soha nem fogjuk elfelejteni. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Kiss Károly és a barátok. (64749-I)

MISSISSIPPI SZÖNYEGMOSÓ

Szőnyegmosás, -szárítás professzionális módon.
Rögzített padlószőnyeg mosása helyszíni kiszállással.
Kanapé-, ülőgarnitúra-tisztítás.
Rendelésért és egyéb információkért hívja bizalommal
a 0799-998-899-es telefonszámot. (sz-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDÓNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0265/266-425, 0265/511-439, 0745-379-638. (sz.-I)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0265/266-425, 0265/511-439, 0745-379-638. (sz.-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segítyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (20875-I)

HENI MED CENTER – INGYENES ORVOSI KIVIZSGÁLÁS KÜLDŐPAPÍRRAL: reumatológia (gerincfájás, térd-, váll- és csípőpanaszok); belgyógyászat. **KEDVEZMÉNYES ÁRAK:** bőrgyógyászat; neurológia; ultrahangos kivizsgálás; allergológia; immunológia; doppleres ultrahangvizsgálat. Tel.: 0770-310-944. Cím: Pr. Dr. Ghe. Marinescu u. 47/3. szám (November 7.). (64733-I)

Válságos időkben is hűséges társ

Hiteles tájékoztatás,
közösségformáló vélemények.
Fizessen elő **online**
(a nepujsag.ro honlapon),
a lapkihordóknál
vagy a postahivatalokban!

Tárgu Mureş 88,12 Sovata 102,12
Marosvásárhely 88,12 Szováta 102,12
r • a • d • i • o

Reghin 94,7,12 Sighicava 104,3,12
Săuzăreşti 94,7,12 Segesvár 104,3,12

Üzleti sikereinek titka:
a jó **REKLÁM!**

Itt olvashat a NÉPÚJSÁGban
Mire is megéri a reklámozni?

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek!

Az MCA Health Care orvosi laboratórium folyamatosan a betegek rendelkezésére áll, és a fokozott biztonsági előírásokat betartva, a COVID-19-járvány idején is elvégzi az egészségügyi biztosítópénztár által megtérített laboratóriumi vizsgálatokat.

Laboratóriumi mintavételre hétfőtől péntekig 7–11 óra között várjuk önöket.

HÍRADÓ
LIVE 16:00
LIVE 19:00

TÁJÉKOZÓDJON HITELES FORRÁSBÓL!
AZ ERDÉLYI MAGYAR TELEVÍZIO HÍRMŰSORÁBÓL!

Május 15-től enyhítik a korlátozásokat, de a koronavírus-járvány nem szűnik meg.

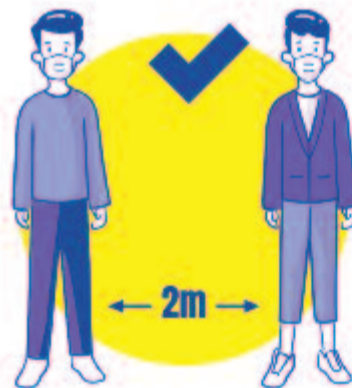
Fontos, hogy továbbra is betartsuk a szabályokat!

Hordjunk maszkot
zárt, nyilvános
helyen!

Mossunk kezet
gyakran!

Tartsunk
2 méter
távolságot!

Vigyázzunk, hogy
tüsszentésünk, köhögésünk
ne érjen másokat!

NINCS MÉG VÉGE. LEGYEN ÓVATOS!

